

BRITAI SIUNČIA KARIUOMENE I Š. AIRIJA

SNIEČKUS APIE PRIEBOLŠEVIKINI UŽSIENIO LIETUVIŲ VEIKLUMĄ

"Mus puola ne tik imperialistinė propaganda, bet ir "kairieji" ir dešinieji oportunistai tarptautiniame darbininkų judėjime, faktiškai stoja į antitarybines pozicijas..."

Taip guodėsi Antanas Sniečkus Maskvos žurnalo Partijnaja Žizn šių metų 1 nr. Straipsnis perspaušdintas Vilniuje leidžiamo Komunisto ž. m. 2-me nr. Besiguosdamas, gana augštai iškėlė ir lietuvių išeivijos veiklumą, žinoma, negalėdamas jam visų žinomųjų blogybinių apibūdinimų, būtent:

"Į šį vieningą nukreipto prieš Tarybų Sąjungą šmeižto ir melo srautą įsijungia ir lietuviškieji reakcingi emigrantai, kuriuos tam tikru mastu remia ir aršūs Jungtinių Valstybių bei kitų kapitalistinių valstybių reakcionieriai. Jie organizuoja "pavergtų šalių savaites" (prie pastarųjų imperialistai priskiria ir Pabaltijo respublikas), rengia įvairias sueigas, naudoja įsainius dezinformacijos priemonėmis.

"Kasdien prieš mus ardomąjį darbą dirba kelios užsienio radijo stotys lietuvių kalba. Jungtinėse Amerikos Valstijose ir kitose kapitalistinėse šalyse veikia daugybė lietuviškosios reakcinės emigracijos centrų.

Jie išleidžia nemažą knygų, laikraščių, žurnalų. Buržuazinė propaganda išliūli šmeižia tarybinį gyvenimą Lietuvoje, mūsų šalies tautų draugystę, priešpastatydama jai buržuazinį nacionalizmą. Mes puikiai žinome, ko siekia buržuaziniai nacionalistai. Buržuazinė propaganda mėgina kurstyti nacionalistines ir šovinistines nuotaikas, griebdamasi rafinuotų kovos būdų. Ji spekuliuoja atskirais neišsprętais klausimais bei trūkumais mūsų darbe, iškraipo demokratizacijos procesą, stengiasi sukelti abejojimą pagrindiniais socializmo laimėjimais. Savo klasingais tikslais ji aktyviai propaguoja liūdnai išgarsėjusią mokslo ir kultūros "deideologizavimo" teoriją, teigdama, kad "deideologizacija" vykstanti šiuolaikinės mokslo ir technikos revoliucijos poveikyje".

Labiausia Sniečkų jaudina iš užsienio girdimųjų komentary patikimumas. Esą: "Buržuazija naudoja visus rafinuotus metodus, maskuodamasi apimtinu objektyvumu. Jeigu anksčiau buržuazinė propaganda mėgino šmeižti visus socializmo iškovojimus, tai dabar buržuaziniai nacionalistai ir jų šeiminkai — Anglijos, Vakarų Vokietijos ir Amerikos imperialistai — neneigia laimėjimų, kuriuos Lietuva pasiekė, žengdama socializmo stovybos keliu, jie net pasirodė žodžiais pripažinti socialistinę santvarką Lietuvoje su ta sąlyga, kad pastaroji ištost iš Tarybų Sąjungos sudėties ir atsisakys draugystės su rusų tauta. O ką tai reiškia praktikoje, nesunku suprasti — socialistinės santvarkos nuvertimą, lietuvių tautos pavergimą". (E)

♦ Aukščiausias teismas paskelbė, kad valstijos negali, prieš duodamos šalpa, reikalauti, kad šelpiamasis būtų išgyvenęs toje valstijoje tam tikrą laiką. Tai esą prieš JAV konstituciją.

IŠ VISO PASAULIO

TOKIJO. — Amerikos lėktuvnešis "Hornet" ir kiti devyni JAV karo laivai atplaukė į Japonijos jūrą. Lėktuvnešio uždavins yra slaptas, tačiau spėjama, kad jo lėktuvai sudarys apsaugą Amerikos žvalgybos lėktuvams, kurių vieną šiaurės Korėja numušė praėjusią savaitę. Kadangi Japonija yra priešinga kovos lėktuvų, kurie saugos žvalgybos veiksmus, laikymui Japonijoje, o Pietinėje Korėjoje jų nenorima laikyti, kad nekiltų karas, tai lėktuvai pakils ir nusileis iš lėktuvnešio.

WASHINGTONAS. — Žydų B'nai B'rith organizacija skelbia, kad Amerikos kraštutinių grupės vis daugiau pradeda remti arabus. Dėl to kaltos esančios arabų studentų draugijos Amerikos universitetuose. Jos prineinančios prie SDS ir kitų studentų organizacijų. Net ir juodieji revoliucionieriai remia arabus ir išsina prieš žydus.

ITHACA. — Cornello universitete keliolika juodųjų studentų, ginkluotų šautuvais ir įvairiomis namų darbo ietimis, buvo užėmė ir 36 valandas išlaikė vieną salę. Jie paklausė universiteto vadovybės ir savo okupaciją baigė tik po to, kai jiems buvo pažadėta įvykdyti jų reikalavimus ir pažadėta jų nebausti.

♦ Baltieji Rūmai skelbia, kad prie Korėjos plaukios 23 karo laivų grupė su keturiais lėktuvnešiais. Jie saugos JAV žvalgybos laivus ir lėktuvus.

♦ Nato laivynas Viduržemio jūroje pradėjo didelių manevrų, kuriuos stebi sovietų laivai. Dar trys rusų laivai atplaukė į Viduržemio jūrą.

Siūlo uždrausti cigarečių reklamas

WASHINGTONAS. — Sveikatos prižiūrėtojai Amerikoje reikalauja, kad įspėjimai dėl cigarečių kenksmingumo būtų ne tik dedami ant cigarečių pakelių, bet būtų rodomi ir televizijos garsiniuose. Kongresas šį klausimą svarsto atstovų rūmų prekybos komitete. Televizijos ir radijo stotys tvirtina, kad įvedus įspėjimus, tabako gamintojai nebesiskelbtų televizijoje, nes jiems nebeapsimokėtų. Nukentėtų televizijos ir radijo stotelių biznis.

Kiti tvirtina, kad pradėjus skelbti, kad cigaretės kenksmingos sveikatai, atsidarytų durys ir kitiems priekaištams. Atsitarstų žmonių, kurie tvirtintų, kad alus gerti nesveika, kad kenksminga vartoti aspiriną ar vabzdžiams naikinti preparatus. Kas tada liktų televizijos stotim garsinti?

Kongreso komitetas svarsto du kelius: visai uždrausti garsinti televizijoje cigaretes arba garsinti pridėjus įspėjimą, kad cigaretės kenksmingos. Kongreso atstovai iš pietinių valstijų priešingi abiems pasiūlymams, nes jų atstovaujamoje rajonuose tabakas užima svarbią žemės ūkio šaką.

Naujas sovietų laivas narlaiviams gaudyti. Jis turi galingą radijo stotį, kelis malūnsparnius ir priemones nustatyti, kurioje vietoje plaukioja ar guli priešio narlaivis.

PRAGOS STUDENTAI STREIKUOJA, ŽMONĖS LANKO SAVO HEROJŲ KAPUS

PRAGA. — Sekmadienį čekoslovakai lankė savo neseniai žuvusių ar istorinių herojų kapus. Keliolika vaikinų buvo padėta ant susideginusio studento Jan Palacho kapo. Kapinėse degė žvakės, žmonės meldėsi. Taip buvo pareikštas protestas prieš Dubček'o pašalinimą iš partijos sekretoriaus vietos. Studentai Karolio universitete paskelbė vienos dienos sėdėjimo streiką, kuris prasidėjo vakar. Kai kurie studentų vadai ragino surengti demonstracijas gatvėse, tačiau studentų komitetas po ilgų svarstymų, šio sumanymo atsisakė. Studentų atsisaukimas tiesiog pasakė, kad šis sėdėjimas streikas, pavadintas o upacijos streiku, yra nukreiptas prieš Husaką, naują partijos vadą.

Studentų atsisaukime sakoma: "mes buvome prieš Husaką, mes būsim ir po jo". Manoma, kad šiomis dienomis naujas čekoslovakijos diktatorius skris į Maskvą. Neabejojama, kad Kremliaus vadai suruošė Husakui gražų priėmimą ir duos jam instrukcijų, kaip sutvarkyti nepaklusnius čekoslovakus.

Korespondantai nuodo, kad nors Dubčekas iš partijos vado pareigų buvo priverstas pasitraukti, vyriausiam partijos prezidiume jis dar turi tris rėmėjus: prezidentą Svoboda, parlamento pirmininką Colotką ir premjerą Černiką. Kiti trys prezidiumo nariai yra stalinistai: Bilakas, Pilleris ir Strougalis. Jie remia Husaką. Likusieji trys yra be aiškaus nusistatymo. Jie pagal reikalą gali prisidėti prie vienos grupės ar prie kitos.

Naujasis partijos bosas Husakas yra laikomas nelankščiu, griežtu komunistu. Nors jis yra buvęs Novotnio laikais kalėjime, tačiau jis yra griežtos komunistinio diktatūros šalininkas. Čekai kalba, kad jei rusai ir išvestų savo kariuomenę, Husakas išlaikytų griežtą kontrolę darbo unijoms, jaunimo grupėms ir saugumo įstaigoms. Net jei Husakui ir pavyktų prikalbėti rusus išvažiuoti su savo kareiviais, čekoslovakijos gyventojai iš Husako laisvesnio gyvenimo neįgautų.

Pačioje partijoje čekoslovakai pradėjo savotišką pasipriešinimą — jie nuo rusų kariuomenės atvykimo atsisako mokėti partijos nario mokestį. Nors partijos narių dabar yra 1.6 milijonai, manoma, kad Husakui atsistojus partijos priekyje, narių skaičius per pusę sumažės.

greso atstovai iš pietinių valstijų priešingi abiems pasiūlymams, nes jų atstovaujamoje rajonuose tabakas užima svarbią žemės ūkio šaką.

VĒLIAUSIOS ŽINIOS

♦ Prie Jolieto valstijos šerifas sustabdė pravažiuojantį automobilistą. Tas sustojo, šerifą nušovė ir nuvažiavo. Visame Illinois policija ieško nusikaltėlio.

♦ Vakar studentų protestai vyko Northwestern ir Chicagos universitetuose.

♦ Valstybės sekretorius Rogers paskelbė Amerikos planą Vietnamui. Siekiama skubiai apginkluoti Saigono kariuomenę, kad ji viena galėtų gintis nuo komunistų. Amerika siūlo atitraukti savo kariuomenę dalimis ir kartu su komunistais. Siūloma įsteigti demilitarizuotą zoną ir pasikeisti karo belaisviais. Visi tie pasiūlymai ir jų įgyvendinimas priklausys nuo Hanojaus valdžios.

♦ Prezidentas Nixonas nutarė vėl paskirti generolą Wheeler'į štabo viršininku pirmininku. Kongresas turės jį patvirtinti.

♦ Po septynerių metų derybų Sovietų Sąjunga ir Amerika susitarė įsteigti dvišalį radijo ryšį tarp Maskvos ir Washingtono. Abiejų ambasados bus sujungtos su valdžios įstaigomis.

ruose. Po jo atbėgimo šnipų lizdai buvo išardyti, daug šnipų išsispalstė, daug buvo suimta.

Sovietų šnipas pasidavė Bonoje

BONA. — Praėjusią savaitę iš Vakarų Vokietijos į Rytų Vokietiją pabėgęs aukštasis karininkas, žinojęs nemažai Vokietijos gynybos paslapčių. Jo pabėgimas rišamas su vieno sovietų šnipu pasidavimu Vokietijos valdžiai. Šis šnipas, kurio atbėgimas į vakarus davęs daug informacijos ne tik Vokietijos žvalgybai, bet britų ir amerikiečių žvalgyboms, nesąs rusas, bet ilgus metus dirbęs sovietų naudai.

Vokiečių žvalgybos žiniomis, perbėgęs rusų šnipas atsivežęs daug įvairių žinių apie sovietų šnipinėjimo organizaciją vaka-

JAV kariuomenės seržantas Roy Noland tikrina virbalus moderniam šautuvui valyti. Naują M16A1 šautuvą išbando Ft. Benning, Ga. kareivinėse ir šaudymo laukuose.

RIAUSĖS ŠIAURINĖJE AIRIJOJE KELIA SUSIRŪPINIMĄ LONDONE

LONDONAS. — Britų gynybos ministerija, prašoma šiaurinės Airijos valdžios, pasiuntė 5,000 kareivių saugoti viešųjų pastatų, elektros jėgainių ir užtvankų, po riaušių ir neramumų, kurie šeštadienį ir sekmadienį kilo didesniuose šiaurinės Airijos miestuose. Gatvėse kovojo katalikai prieš protestantus. Gazolino bombos padegė devynias pašto įstaigas ir autobusų stotį pačiame šiaurinės Airijos centre — Belfaste. Ugniagesiams sunku buvo ginti pastatus nuo liepsnų, nes susprogdinus užtvanką mieste pradėjo pritrūkti vandens. Padėtis šiaurinėje Airijoje yra įtempta. Neramumuose buvo sužeista 260 asmenų, jų tarpe 180 policininkų.

Sklypininkai gelbsti kolchozus

Kauno sporto halė (kur 1939 metais buvo Europos krepšinio varžybos), balandžio 9 dieną buvo suaukti Lietuvos sovchozų ir kolchozų vadovai bei specialistai išklausti įtikinėjimų apie bolševikinio ūkininkavimo būdo įsigalėjimą Lietuvoje per 20 metų ir to ūkininkavimo pasiekimų laimėjimus. (1949 metų pavasarį prasidėjo priverstinis Lietuvos kolchozinimas).

Šia proga agr. V. Vazalinskas, dabar vėl vyriausias žemės ūkio administratorius Lietuvoje (kadai Chruščiovo buvo išjuoktas tarp ko kita štai ką pasakė:

"Visų kategorijų ūkiuose kiekvienam 100 hektarų naudmenų gauta po 703 centnerius pieno, po 147 centnerius mėsos, iš to skaičiaus visuomeniniame sektoriuje atitinkamai po 412 ir 85 centnerius".

Šiame posakyje ir glūdi kolektyvinio ūkininkavimo vaisių įvertinimas. Tik paskaičiuokime toliau. Būtent, "visų kategorijų ūkiai", tai yra, kolchozai, sovchozai ir sklypininkai (vadinami "gyventojų ūkiai") naudoja 3,483,000 ha žemės naudmenų (dirvų, pievų, ganyklų). Iš tų tik 272,000 ha naudoja sklypininkai, o 3,211,000 ha yra kolchozų ir sovchozų (1967 m. pradžios duomenys iš "LTSR ekonomika ir kultūra 50", Vilnius, 1967). Tai išeitų, kad 1968 metais Lietuvoje iš viso buvo pagaminta 2,449 tūkst. tonų pieno ir 512 t. tonų mėsos. Bet iš tų skaičių kolchozų-sovchozų nuopelnas tik 1,323 t. tonų pieno ir 273 t. tonų mėsos. Beveik tiek pat, būtent, 1,126 t. tonų pieno ir 239 t. tonų mėsos pagaminė sklypininkai! Skirtumas tarp kolchozų-sovchozų ir sklypininkų gamybos — tik 8%: kol-sov. pagaminė 54% pieno, o sklypininkai — 46%. Mėsos gamybos skirtumas dar mažesnis, vos apie 6.5%. Tai nebūtų nuostabu, jeigu vienos ir kitos ūkių rūšies naudojamos žemės būtų maždaug vienodai. Bet iš tikrųjų sklypininkai naudoja tik nepilnus 8% naudingos žemės, kai kol-sovchozai — daugiau kaip 92%!

Paskaičiavus, kiek kur pieno bei mėsos gaunama iš vieno hektaro, pasirodo, kad tuo metu, kai kolektyvininkai iš 1 ha gauna 412 kg. pieno ir 85 kg. mėsos (taip V. Vazalinskas sako), tai sklypininkai iš kiekvieno ha išspaudžia daugiau kaip dešimteriopai, būtent, po 4138 kg. pieno ir po 879 kg. mėsos! Jei ne jie, tai Vazalinskui jokių būdu neišeitų 703 centneriai pieno ir 147 cnt. mėsos iš 100 ha "visų rūšių ūkiuose".

To skirtumo paslaptis ta, kad sklypininkai savo naudojamuose 272-juose tūkstančiuose ha. išlaiko apie 420 tūkstančių karvių ir apie 767 tūkst. kiaulių, o kolektyvininkai trijuose milijonuose ir 211-koj tūkstančių ha. išlaiko tik apie 414 tūkstančių karvių ir apie 873 tūkstančius kiaulių...

Beje, iš V. Vazalinsko duomenų matyti, kad 1968 metais karvių Lietuvoje būta apie 34-iais tūkstančiais mažiau, kaip 1967 metų pradžioje. (E)

Šios riaušės vėl primena šimtmečius užtrukusią kovą tarp airių ir anglų. Šiaurinė Airija liko po britų karūna ir Airijai paskelbus nepriklausomybę. Kartu su Škotija, Anglija, Valija šiaurinė Airija sudaro Britaniją arba, vadinamą, Jungtinę Karalystę.

Šiaurinėje Airijoje gyveną airiai katalikai jau kuris laikas skundžiasi protestantų spriespau, nelygiu traktavimu dalinant darbus, butus. Katalikai jau spalio mėnesį buvo surengę demonstracijas. Protestantai, paprastai, išsina grupėmis padėti policijai. Kyla muštynės. Katalikų kovoję dėl savo teisių yra nemažai politinių priemišų. Katalikai norėtų prisijungti prie nepriklausomos Airijos. Protestantai, kurie sudaro daugumą, tam priešinosi.

Padėties rimtumą rodo Britanijos vyriausybės paskelbtas komunikatas. Jame aiškiai pabrėžiama, kad kariuomenė nebus naudojama riaušių malšinimui, o tik saugos viešus įrengimus nuo sunaikinimo.

Abiejose Airijose veikia airių respublikos armija — slapta organizacija, kuri siekia atsiimti iš anglų šiaurinę Airiją ir prijungti ją prie Dublino Airijos. Tos slaptos organizacijos nariai yra mokomi sprogdinimo ir kitų sabotažo veiksmų. Spėjama, kad paštų padėgimai ir užtvankos bei elektros linijos susprogdinimas buvo airių respublikonų darbas.

Demokratų vadas mažina išlaidas

WASHINGTONAS. — Demokratų vadas senate sen. Mansfieldas pareiškė, kad jis dės pastangas sumažinti gynybos biudžetą mažiausiai penkiais milijardais dolerių. Dabartinės vyriausybės priimti taupymo metodai jo nepatenkina, nes jo nuomone, gynybai skirtas lėšas reikėję sumažinti žymiai daugiau.

Senate susidariusi opozicija gynybos raketoms dabar pereina svarstyti platesnes Pentagono išlaidas. Gynybos reikalams numatyta išleisti 77.6 milijardus dolerių. Kai kuriems senatoriams atrodo, kad ši suma yra išpušta ir jie siekia ją gerokai apkarpyti.

272-juose tūkstančiuose ha. išlaiko apie 420 tūkstančių karvių ir apie 767 tūkst. kiaulių, o kolektyvininkai trijuose milijonuose ir 211-koj tūkstančių ha. išlaiko tik apie 414 tūkstančių karvių ir apie 873 tūkstančius kiaulių...

Beje, iš V. Vazalinsko duomenų matyti, kad 1968 metais karvių Lietuvoje būta apie 34-iais tūkstančiais mažiau, kaip 1967 metų pradžioje. (E)

TVIRTA SVEIKATA - PASTOVI LAIMĖ

Kūno, proto ir jausmų darnos pagrindai

Naujausių mokslo žinių populiarus perteikimas

JONAS ADOMAVIČIUS, M. D.

NEKADA NEVĖLU SAUGOTIS ŠIRDIES LIGOS

Geriausias yra tas gydytojas, kuris apsaugo nuo ligos.

Mediciniška tiesa

Ne laikas šunis lakinti, kai reikia medžioti. Per vėlu širdį taisyti, kai prisieina pas graborių važiuoti. Užtai šiandien visi atgimkime savo sveikatos reikiamam tvarkymui, ypač savo motoro — širdies taisykliai, nuo ligų apsaugojimui ir geriausiai stovyje savęs užlaikymui. Kol dar nesergam rūpinkimės savo geros sveikatos pratešimu. Tik tada mes džiaugsimės saulėtu gyvenimo rudeni, kai reikiamai dirbsime pačiam savo gyvenimo pavasaryje, tokioj pat vasaraj, ir kai tinkamai užsilauksime per visą laiką. Visi gero velija žmogui ir savais darbais pajėgią gydytojų šiandien tvirtina, kad geriausias ligos gydymas yra jos išvengimas, laiku nuo negalės apsaugojimas. Tad ir pradėkime saugotis tinkamai nuo didžiausios šio krašto žmonių giltinės — nuo kraujagyslių priskretimo, kitaip sakant, nuo arterio sklerozės, pasireiškiančios trejopai pas žmogų. Pirma sklerozės forma yra širdies ataka. Antra — apopleksija — kraujagyslių plyšimas bei jos užsikimšimas smegenyse ir dėl to vienos kūno pusės suparalyžavimas. Angliškai ta blogybė vadinama stroku. Trečias sklerozės pasireiškimas — tai kojos gyslų užsikimšimas iki negalėjimo paeiti be skausmų blauzdose ir pėdose.

Sklerozė žmogų naikina nuo mažens

Visos trys virš minėtos negerovės yra viena ir pati liga — sklerozė, tik pasireiškianti trijuose svarbiausiose žmogaus kūno organuose. Angliškai ta sklerozė vadinasi arteriosclerotic vascular disease. Tai arterijas priskretinanti liga. Ją čia vienu žodžiu vadinsime sklerozė. Sklerozė yra vyriausioji giltinė viso pasaulio žmonėms, o ypač šio krašto žmonėms. Čia ji pasiekė epideminės ligos negerovių. Niekas negali jos nugalėti, kai ji jau labai išsiplečia pas žmogų. Nepataisomai sužalotas automobilis nuvelkamas į laužyną. Nepataisomai sukalkėjęs gysloms, žmogus, tiesa vainikais padabintas, nuvežamas į kapines. O mums reikia, be tv visokių vainikų, gražiai gyventi ir savo mirtim gyvenimą užbaigt.

Arteriosklerozė nėra pagyvenusių žmonių liga — ji yra pasekmė neteisingos mūsų elgsenos nuo pat kūdikystės. Jau net kūdikiams mes kišame perriebų maistą. Užtai šiandien imkime saugotis nuo nepataisomos sklerozės, tada mes ir be vainikų galėsime džiaugtis gyvenimu iki tikro nunokimo.

Kuo daugiau be atodairo skubnieš, tuo giltinė sparčiau seka

Sklerozė savo minėtais trimis pavidalais: širdies ataka, apopleksija — vienos kūno pusės paralyžium, ir kojų nepavilkimui — jose skausmais pasireiškianti susirgindina ir numarintina, kad geriausiai atrodančius ir į darbą vos tik cigaretes užkandus skubančius mūsiškius. Žiūrėk, toks iš pažūros atrodė dar visai sveikas žmogus: dirbo kaip jautis dieną iš dienos, o štai darbe, ar grįžęs iš antros pamainos — sukrito nuo širdies smūgio, arba ėmė iš nakties nevaldyti vienos kūno pusės — rankos ir kojos, arba vis daugiau pradėjo skystis didėjančiais skausmais kojose vos pusę bloko paėjęs. Kas gi čia yra toji blogybė, kuri taip anksti kabina prie darbščijų ir tingiųjų mūsiškių širdžių, smegenų ir kojų? Tai ir yra ta minėtoji arteriosklerozė — didžioji mūsų giltinė, tik trejopai pasireiškianti ir sunkiai gydymui pasiduodanti.

Neatidėliokime, kol dar ne vėlu apsaugojimo nuo ligos

Užtai reikia imtis nuo jos saugotis jau dabar — nuo šios dienos. Neatidėkime apsaugos nuo didžiausios savo priešio rytdienai — imkime saugotis nuo jos šiandien. Tada tikrai džiaugsimės gyvenimu net vėlyvo saulėlydžio sulaukę. Sklerozė yra labai rimta liga, užtai ir visi labai rimtai į ją kreipkime dėmesį. Čia nėra ko juokauti, nes tikrai juokias tik tas, kuris paskutinis juokauja. Jau šiandien meskime visokias paikystes iš savų galvų, ir jomis savais tauškalais neapkrėskime kitų žmonių. Štai, viena nutukėlė tvirtina savo paikystę, kad ji nieko nevalganti ir numesti svorio vis vien negalinti, nors net trys daktarai jai pakartotinai minėję apie

Penktosios Alvido Vaikų Teatro premjeros — A. Kairo "Du Broliai": scena: Algirdukas — Arvydas Zygas (11 metų) ir Vytautas — Kestutis Černiauskas (8 m.). Dekoracijos — dail. Juozas Kiburo. Režisūra akt. Alfo Brinkos. Specialios tamsoj švintinės šviesos — Vytauto Zygo. Grimas Juozo Korsako. Nuotrauka Liet. Foto Archyvo (A. Kezys, S. J.)

nutukimo žałą. Kitas — giriasi kitokia sava paikyste: jis didžiujasi ir toliau berūkš, nors tas dr. Adomavičius šaukia ir šaukia apie pavojų su cigarete bičiulytės palaikyti. Trečias visai begalviu virstęs mėgina dėtis guduruli: jis ranka numoja į naujus prieš sklerozę vaistus — Cinko Sulfatą, tarsi jis prieš tą ligą iki šiol iš kurio nors gydytojo buvo gavęs vaistų, ir tarsi jis prieš sklerozę nieko nedarydamas bus laimingas per anksti saviškius visam laikui apleidamas. Taip ir tuziniais būdų dar kitaip žmonės save žudo ir tik tada susipranta tinkamai elgtis, kai sklerozė jo širdį, smegenis ir kojas beveik visai sunaikina.

Visi turime širdį, bet ne visi myli artimą iš širdies pajėgiam

Visi turime širdį, bet artimą nevisi mylime reikiamai. Visi turime ausis, bet tik retas kuris klausome tiesos žodžio apie savo sveikatą. Visi turime galvas, bet retas kuris protingai elgiamės savo sveikatą saugodami. Užtai šiandien visi šiuos sakinius skaitantieji įsidėkime medicinišką tiesą giliai į savas širdis ir savus protus. Pradėkime atgimimą sveikesniam gyvenimui, apsaugodami save nuo sunkiausios giltinės — arteriosklerozės. Ką čia paskaitysite dabar ir ateityje — kiekvieną žodį mintinai išmokite ir savo gyvenime šias mediciniškas tiesas įgyvendinkite. Tai naujausias mokslo žodis apie svarbiausią mums dalyką visų mūsų naudai rašoma. Didžiausias čia rašančiojo ir, tikiu, visų mūsų lietuvių troškimas yra būti ir likti sveikais dar ilgam, ir vien sveikus saviškius matyti. Tik kai

mes pilnai kūnu, protu ir jausmais susveiksime, ypač kai pastaraisiais sustiprėsime, tada tik mes Dievui ir žmogui bei savo tėvynei ar šiam kraštui geriausiai pasitarnausime. Tad ir pradėkim įsidėmėti nesugriunamas mediciniškas tiesas sklerozės įsigijime.

Ne laikas kai jau viskas po laiko

Žinokime, kad sklerozėi išsiplėtus žmogaus kūne bet koks jos gydymas iki šiol buvo jau po pietų šaukštai. Gydytojai nepasakydavo ligoniams šios tiesos į akis, prirašydavo jodo tablečių, Arlidino (gyslas kiek praplečias vaistas), papaverino — dar kokio menkniekio, tai ir buvo visas vaikiškas žaidimas su ne vaikišku dalyku. Kai arterijos iš vidaus skleroziniu luobu išsiklodavo, jokiais plėtais jų neišpleši. Juk priskretusių kalkėmis vamzdžių niekas nemėgina plėsti — naujomis tokias pakeičia. Mėginta buvo kai kurias didžiulias arterijas pakeisti plastikinėmis, bet tai tik kuriam laikui žmogui pagelbėjimas, kai visos kitos arterijos priskretusios jau esti. Tas pats vaidinimas yra ir su širdies persodinimu: tai chirurginio stebuklo rodymas, savęs etikos nustojusio išgarsinimas, o ne žmogui pagalba. Tūla žmona laikraščiuose ir per TV šaukiasi į piliečius, prašydama suteikti jos vyrui naują širdį. Gerai ji daro — tik mažiausiai pusšimtį metų pavėlavus ji taip elgiasi. Reikia nuo mažens visiemis šaukti apie savo širdies apsaugą. Kai jau pasirodo sklerozės ženklai bet kokiam pavildale, tada bet koks gydymas yra varginantis, mažai pagerėjimo atnešanti, neilgam mirtį atitolinantis ir naujų blogumų neprasalinantis. Taip buvo iki šiol.

Cinko sulfatas stebuklus daro

Dabar, ačiū Dievui, susekta, kad cinko sulfatas tiesiog stebuklus gali padaryti. Pz., New Yorke yra čia rašančiojo gydymas nuo nepagydomos ligos — akių nervo nykimo — degeneracijos vienas farmacijos mokslų daktaras. Cinko sulfatas jo regėjimą prašviesino. Ten jį gydas pajėgiausias akių ligų gydytojas stebėjosi tokiu, niekad neapturėtu pagerėjimu. Iki šiol minėtoji akių liga buvo laikoma nepagydoma: akys pamažu temdavo iki apakimo. Tas akių gydytojas minėta akių nykimą su Nicotinic acid (tai toks vitaminas, nieko bendro neturįs su nikotinu tabake), sulaukydavęs net per 30 pacientų besigydančių metų. Bet jis niekada nepastebėjęs, kad ta liga pasitaisyty. Taip pat jokioj mediciniškoj literaturoj tas gydytojas neužtikęs apie tokį tos ligos pagerėjimą pranešant. O čia kaip tik tas nepagydomos akių ligos pagerėjimas kaip tik ir apturėtas cinko sulfatą vartojant, nes tam akių gydytojui nežinant. Taip čia rašantysis susitarė su sergančiuoju, kai keli akių gydytojai jam pranešė, kad jo regėjimas, nežiūrint jokio gydymo,

mažėsiąs. Dabar iš Bostono žada vykti Chicago pradėti cinko sulfatą gydytis dėl sklerozės aptikusieji tūli to farmacijos daktaro draugai. Taip yra didis džiaugsmas pradėjus taisyti iš nepagydomos ar sunkiai gydymui pasiduodančios ligos.

Nenusiminkite dabartiniai arteriosklerotikai

Džiaugsitės ir tamstos, mieli šio skryčiaus skaitytojai, kai nuo šiandien imsitės savo sveikatą tvarkyti reikiamai. Dabar jau geresni laikai — medicina pajėgesnė yra. Tik mes stenkimės naudotis šių dienų mokslo atsieikimais, toliau savuose prietaisuose tūnoti paliove. Pirmiausia — pradėkime saugotis nuo ligų tinkamai elgdami: nustokime didžiulius persivalgytus, persirūkimu ir persiplepėjimu. Tada bus mūsų kūnui, protui ir jausmams daug geresnės sąlygos sveikti. Antra — nenusiminkime dėl praieityje apsilėidimo bei dėl nepakankamo tvarkymosi

sveikatos reikaluose. Šiandien visus medicinos mokslo atsieikimus panaudodami, galime iki šiol tiesiog neįsivaizduotų gerumų atsiekti. Todėl nenusiminkime dabartiniai arteriosklerotikai — ir visiems tamstoms yra pagrįstos vilties sustiprėti, tik visi savo sveikatos taisykliai už geriausių darbų griežkimės. Apie tokius darbus — kitam numeryje.

Iš v a d a: Jei ir toliau, kaip anie elgetos pabėrę kruopas, vien dejuosime tų kruopų nerinkdami — jos pačios į tarbas net po šimtą metų nesubirs. Jas reikia mums patiems susisemti. Tad ir pradėkime patys rūpintis tinkamiausia savo sveikatos apsauga nuo dabar. Yra labai jautrių žmonių arteriosklerozėi — tokie jau vos kelių metų amžiaus būdami pradeda priskretinti savas arterijas. Tokiems, na ir visiems kitiems reikia jau šiandien mesti per didelį svorį atsisakant saldumynų, pradėtant daugiau dirbti savo namuose ir kiemeliuose, ir per pus mažiau miltinių — krakmolinių patiekalų naudojant. Apylinkėje ne viena nerūkykime — neįpratinsime savo vaikus rūkyti. Rūkančiuosius išprašykime iš savo aplinkos kaip mes išprašome visokiausius nenaudėlius iš savų patalpų. Rūkorius yra didžiausias nenaudėlis ne tik sau, bet ir kiekvienam artimui.

Prisiverskime, nors pradžioj ir labai bus sunku, apie artimą vien gerai galvoti, vien paslaugiai su juo apseiti ir niekada apie jį blogai nekalbėti visur

kur mes besirastume. Toks elgesys palengvins gyvenimą kiekvienam iš mūsų. Tik žmogaus vardo neverti plepiai pajėgia burną aušinti apie kitus paskalas skleidami, o save tvarkyti visai pamiršdami. Kai liežuvį apkalbom nutildysime, tada antvis rūsies žmonėmis tapsime, vien apie įvykius imsimė tartis. Iš šitokios dvasinio pajėgumo pakopos mes pajėgsime tikrais žmonėmis tapti, apie įdėjas galvoti, kalbėti ir jas savo gyvenime įgyvendinti. Viena tokių idėjų yra visiems lietuviams seneliams bei pagyvenusiems mūsiškiams dabar reikia tučiuojau pradėti tinkama pastogė parūpinti. Visi ir visi visų pakraipų lietuviai einame senyn, mums patiems netrukus prisieis tokios pastogės ieškoti, o koks bus vargas, kai jos negausime taip, kaip dabar daugumas tokių mūsiškių negauna. ir toliau mes neprisidėsime prie Alvido geriausių papastangų kuo greitesniam pagyvenusiems lietuviams reikiamos pastogės įsigijimui. Kur tavo šilta ranka, kur tavo palikimai, kur akcija tokiam darbui?! Alvidas ta kryptimi juda — junkimės į jo darbą kiekvienas — ir dar šiais metais pradės senelio veidas šypotis. Tada ir su sklerozė kiekvienam kovoti bus daug lengviau. Mat, įtempti nervai gamina daugiau cholesterolio mūsų kraujyje. Tad ir pradėkime tokius gamintojus numaldyti senelių namų statyba!

Pasiskaityti. Sandoz Panorama, Vol. 7, No. 1, Jan.-Febr. 1969.

LIETUVIŲ BALDU KRAUTUVE
ROCKWELL FURNITURE CO.
 2615 West 63rd St., Chicago, Ill. Tel. WA 5-1711
 Biznyje virš 20 metų.

Puikiausios ir gražiausios baldai už labai prieinamas kainas. Atsilankykite. Sav. R. KATCH yra vidaus dekoratorius, todėl patars ir padės išdekoruoti kambarius ir pritaikyti baldus aplatyra.

A message to those Americans who don't happen to think the land of milk and honey is going all sour.

Our country is in a strange mood these days. Uncertainty surrounds us. So what can you do about it? Well, first of all, maybe you should take a long, hard look at this country of ours. Maybe we should look at our healthy side as well as our ills. And maybe, just maybe, you'll find we're not all that bad. Sure we have our problems. And they're not going to go away if you just stand along the sidelines as a spectator. But they might start to go away if you seriously want to do something for your country. A U.S. Savings Bond is one way. Let's say you fork over \$18.75 of your hard-earned cash. Through a Payroll Savings Plan where you work, or at your bank. That will give you

a Bond that's worth \$25.00 in just 7 years. If you did that every month you'd stash away quite a nest egg for yourself. And so would your country. Your country would be economically stronger to find remedies for some of the headaches we have. While it's preserving something called freedom. Something that's hard to appreciate. Until you lose it. Savings Bonds now have a new high interest rate of 4 1/4%. And buying them gives you the privilege of also buying the even higher interest 5% Freedom Shares in combination. However you look at it, it simply makes a lot of sense to invest in your country. After all, it's the only country you've got.

Take stock in America
 Buy U.S. Savings Bonds & Freedom Shares

NAUJIENOS

1739 So. Halsted Street

Chicago 8, Illinois

5% GOLD EAGLE Passbook Savings Account

Minimum amount \$50.00, add any amount at any time. Your Gold Eagle passbook will earn 5% per annum paid quarterly. After your money has been on deposit for 90 days or more, you may withdraw funds without notice at any dividend date or 10 days thereafter.

On all accounts — Savings in by the 10th Earn from the 1st. Earnings Paid Quarterly.

CELEBRATING OUR 60th ANNIVERSARY

5 1/4% 6 month Certificates (minimum period) \$10,000.00 or larger in multiples of \$1,000.00.

4 3/4% Regular Passbook Accounts Current rate

STANDARD FEDERAL
 Savings and Loan Association of Chicago
 4192 Archer Avenue at Sacramento Chicago, Illinois 60632 • VI 7-1140
 Assets over \$138,000,000.00 Reserves and Surplus over \$11,500,000.00 (more than twice legal requirements)

HOURS: Mon., Thurs. 9 A.M.-8 P.M.
 Tues., Fri. 9 A.M.-4 P.M.
 Sat. 9 A.M.-12 Noon
 Wed. — No Business Transacted

Kiek periodinių leidinių eina mūsų kalba?

Lietuvių kalba laikraščių ir žurnalų visame pasaulyje dabar išeina apie 300. Apie 100 užsieniuose ir apie 200 Lietuvoje. Užsieniuose lietuvišką spaudą skaito (prenumeruoja) apie 100,000 lietuvių; Lietuvoje apie 1,000,000.

Būtume dėkingi, jei kas iš skaitytojų šias skaitlines patikslintų. Retai gaunant bibliografinius leidinius, remiamės periodinėje spaudoje pasirodžiusiomis statistikomis.

Užsieniuose daugiausia lietuviškų laikraščių turi JAV lietuvių. Nekalbant apie ideologiją, eina 4 dienraščiai: Naujienos, Draugas, Laisvė ir Vilnis. Porą kartų savaitėje išeina Dirva ir Darbininkas. Savaitiniai Keleivis, Vienybė, Tėvynė, Garsas, Sandara. P. L. žinyne dar minimi Aidai, Technikos žodis, Ateitis, Darbas, Dievo Karalystės žinios, Eglutė, Evangelijos šviesa, Gėris, Aidai, Jaunimo žygiai, Karys, Laivas, Laisvoji Lietuva, Laiškai Lietuviams, Lietuva, Lietuvių Dienos, Lietuvių Naujienos, Margutis, Moterų Dirva, Mūsų Sparnai, Mūsų Vytis, Muzikos žinios, Šeja, Svečias, Studentų Gairės, šv. Pranciškaus Varpelis, Tėvynės Garsas, Tremties Trimitas, Vytis, Worcesterio Lietuvių žinios, Žvaigždė. Iš žurnalų dar pastebėtini Varpas, Metmenys, Akiračiai, Lietuviai Amerikos Vakaruose ir anglų kalba leidžiamas Litanus.

Anglijoje — Europos Lietuvis, Darbininkų Balsas, Išeivių Draugas, Tėvų Žemė, Santarvė, Žibintai, Šaltinis.

Vokietijoje — Nemuno Kraštas, JLB VKV Informacijos ir mažlietuvių Keleivis.

Australijoje — Mūsų Pastogė, Tėviškės Aidai ir dar pora periodinių leidinių.

Brazilijoje — Mūsų Lietuva ir Sąjunga — Alianca.

Urugvajuje — Darbas ir šaprografuotas parapijos biuletėnis žinios.

Kanadoje — Nepriklausoma Lietuva, Tėviškės Žiburiai, Moteris ir Liaudies Balsas.

Argentinoje — Argentinos Lietuvių Balsas, Laikas ir Vaga.

Italijoje — Saleziečių Balsas. Kolombijoje kartais pasirodo Kolombijos Lietuvis; Venezueloje — Tėvų Kelias; Prancūzijoje — Bulletin Lithuanien.

Vlikas įvairių šalių kalbomis leidžia Eltos Informacijų Biuletėnis; Argentinoje, Vokietijoje, Anglijoje, Brazilijoje, Italijoje, Ispanijoje, JAV — lietuvių, anglų ir arabų kalbomis.

Užsienių lietuvių, ypačingai Nidos Leidykla Londone, kasmet išleidžia grožinės literatūros kūrinių lietuvių kalba, o rašytojas Stepas Zobarskas New Yorke, įkūręs Manyland Books Leidyklą klasikūs lietuvių rašytojų kūrinius leidžia anglų kalba.

Lietuvoje einanti laikraščiai: Liaudies Sargyboje, Tiesa, Valskiečių Laikraštis, Lietuvos Pionierius, Komjaunimo Tiesa, Sportas, Literatūra ir Menas, Agitatorius, Vakarinės Naujienos, Tarybinis Mokytojas ir Gimtasis Kraštas turi nuo 20,000 iki 265,000 skaitytojų.

Vilniuje einanti žurnalai turi nuo 7,000 iki 227,000 skaitytojų: Tarybinė Moteris, Mokslo ir Gyvenimas, Genys, Jaunimo Gėtos, Šluota, Švyturys, Mūsų Sodai, Mūsų Gamta, Moksleivis, Nemumas, Komunistas, Žemės ūkis, Mokslo ir Technika, Kultūros Barai, Tarybinė Mokykla, Gėris, Sveikatos Apsauga ir Pergalė.

Be to eina madų žurnalas Banga, Ekranas Naujienos, Statyba ir Architektūra ir kt. Studentai skaito 11,000 egz. universitetuose leidžiamų mokslinių žurnalų medicinos, pedagogijos, žemės ūkio ir kitose srityse. Gi 14 rajonų leidžia savo laikraščius, turinčius nuo 10,000 iki 15,500 skaitytojų kiekvienas. Kituose rajonuose leidžiami laikraščiai turi tik po kelis tūkstančius skaitytojų.

Lietuvos žvejys Klaipėdoje turi 3,500 skaitytojų, Akmenės cementinukas 1,400 ir t. t.

Lietuviškų knygų Lietuvoje išleidžiama daug daugiau negu užsieniuose ir jų tiražas ten nepalyginamai didesnis. Ne vien iš oficialiai skelbiamų statistikų, bet ir iš savo brolių laiškų žinome, kad Lietuvos gyventojai prenumeruoja daugiau negu po vieną laikraštį ar žurnalą.

Taigi, kaip matome, savo spaudą skaitančioji mūsų tautos visuomenė, didžiojoje, yra pačioje Lietuvoje. Joje glūdi visa mūsų tautos ateitis.

P. Barauskas

SKAITYK "NAUJIENAS" — JOS TEIKIA GERIAUSIAS, TEISINGIAUSIAS ŽINIAS

Amerika yra pats, turtingiausias kraštas visame pasaulyje. Nei vienoje valstybėje nėra tokių gerų priemonių įvairiausios rūšies gamybai, kaip Amerikoje. Milijonai dirba ir milijonai gražiai gyvena. Bet Amerikoje yra ir beturčių. Yra žmonių, negalinčių galo su galu sudurti. Pavaikele matome jauną Missisipi valstijos motiną sudėmę vaikūčiais, negalinčiais apsiengti ir tinkamai pavalgyti.

RUMUNIJA

Rašo L. M.

Lietuviai sako Rumunija, o rumunai save vadina Romania. Paskutiniu laiku rusai išvystė į Rumuniją didelį politinį spaudimą. Jau ne nuo šandien Rumunijos vadai susikerta su rusais. Prieš kelis metus, rumunai prašilino iš savo administracijos rusus patarėjus, o iš mokyklų rusų kalbą, kurią rusai buvo įvedę tuoj po karo.

Iš Varšuvos pakto valstybių vienintelė Rumunija nedalyvavo Čekoslovakijos okupacijoje, teigdama, kad rusai neleidžiamai padarė okupuodami Čekoslovakiją. O paskutiniu laiku, kai Rusija paskelbė Brežnevo tezę, jog Rusija turi teisę prižiūrėti visas socialistines valstybes (turėtų būti komunistines), kad jos nenukryptų nuo komunizmo dėsnų. Rumunai griežtai paneigė tą dėsni ir pasakė, kad so-

cialistinės valstybės kiekviena tvarkosi taip, kaip jai geriau, ir niekas neturi jokių teisių jas prižiūrėti ar joms trukdyti.

Šiomis dienomis Rumunijos atstovas dar kartą buvo iškviestas į Maskvą, bet atrodė, kad viskas lieka po senovei. Klausimas kyla: dėlko rusai nedrįsta vienu smūgiu sutarkyti Rumunijos, taip kaip padarė su Vengrija ir iš dalies su Čekoslovakija. O iš kitos pusės, iš kur atsirado tiek drašos rumunams ginčytis su rusais?

Šiek tiek reikia susipažinti su rumunais. Rumunija rubežiuojasi iš šiaurės - rytų su Ukraina, geriau pasakius su Moldavija, kurią rusai atėmė iš Rumunijos; iš vakarų šiek tiek su Slovakija ir su Vengrija, iš pietų - vakarų Jugoslavija ir iš pietų su Bulgarija ir Dunojaus upe.

Plotas 237.502 km². 18,5 milijonai gyventojų. Tai ūkio šalis, derlingos žemės, bet taip pat auga pramonė, ypač naftos pramonė. Rusai norėjo, kad Rumunija būtų tik ūkio kraštas, bet rumunai tam pasipriešino ir plečia pramonę. Rusai visokiomis sutartimis suvaržė Rumunijos pramonę ir eksploatuoja grynai savo naudai. Dėl atplėtos Moldavijos, dėl ekonominės eksploatacijos ir visokių kitų nesuipratimų Rumunijos išsivystė didelė neapykanta rusams. Pačioje Rumunijoje rumunų yra 14,5 milijonai, 4 milijonai visokių kitokių tautų: 0,5 milijono čigonų, be to, vengrų, jugoslavų, bulgarų, čekų, slovakų, graikų ir kitokių. Taip pat rumunų yra kaimyninėse valstybėse: Vengrijoje, Jugoslavijoje, Čekoslovakijoje 2 milijonai ir atplėtoje Moldavijoje virš 1,5 milijono.

Rumunai yra palikuonys Senosios Romos imperijos. Romos valstybę puldavo ir plėsdavo visokie "barbarai" t. y. puslaukinės tautelės iš Ukrainos ir Balkanų, tad romėnai (nemašyti romėnus su rumunais) prisituntė didelį kiekį karių, kuriuos apgyvendino darbuotinėje Rumunijoje, Moldavijoje ir iš dalies Besarabijoje, kad neprileistų ir sustabdytų "barbarų" antplūdį. Per ilgą

itarė (ne be pagrindo), kad kaip Čekoslovakijoje, Lietuvoje, Latvijoje, Estijoje, Lenkijoje, Rytų Vokietijoje, kur lik jie įkūrė bazes, tai tos valstybės nustojo suverenumo, pasidarė satelitais.

Rumunai praktiškai žmonės. Jų politikai sugebėjo išsiskirti iš kelių sąlygų, o ypač iš rusų klasingų spąstų. Rumunams buvo gera pamoka kaimynų nelaimės: Vengrijos sunaikimas, Čekijos okupacija, Jugoslavijos atsiskyrimas nuo Rusijos globos.

Reikia manyti, kad šandien rumunus nesužavės jokios rusų sirenos, nei gražūs ir patrauklūs žodžiai. Be to, Rumunijos užnugaryje stovi Jugoslavija. Kritus Rumunijai, vargu išsilaikytų Jugoslavija. Tad atrodo, kad tos valstybės yra pasirodusios gintis iki paskutinio žmogaus. Rusiškojo komunizmo nustotas tarptautinis autoritetas, nemalonumai su Čekoslovakija ir grėsiantis karas su Kinija neleidžia jai rizikuoti naujų frontų.

"AUŠROS" SUMANYTOJAI

Kas tie "Aušros" sumanytojai, kuriomis aplinkybėmis ji gimė, kaip augo ir kodėl mirė? Kaip senovėje daugelis Graikijos miestų kovojo už teisę vadintis Homero gimtine, taip lygiai virė kova dėl "Aušros", tik ne dėl jos gimimo vietos, bet dėl jos krikšto tėvų — įkūrėjų bei jų vaidmens. Tuo klausimu susidarė gana plati literatūra, ypač dėl kontroversinių pačių aušrininkų pasisakymų švenčiant "Aušros" sukaktuves, pradedant 1893 metais, vėliau 1903, 1913, 1923 ir baigiant 1933 metais. Kartais nelengva, o kai kada ir visiškai neįmanoma išpauoti tikrąjį senosios lietuvių kartos inteligentų vaidmenį "Aušroje". Neginčijami "Aušros" steigėjai yra buvę: dr. Jonas Basanavičius, Andrius Vištalas ir, pakartotinai J. Basanavičiaus tvirtinimu, Jurgis Mikšas.

Vac. Biržiška

SKAITYK PATS IR PARAGINK KITOS SKAITYTI NAUJIENAS

KNYGA - GERIAUSIA DOVANA

TIEMS, KAS NORI SVENTEMS DUOTI GERŲ DOVANŲ, SILOME PASIRINKTI ŠIAS KNYGAS:

1. Dr. K. Grinius, ATSIMINIMAI IR MINTYS II t., 336 psl.	\$5.00
2. Juozas Liūdžiū, RAŠTAI, 246 psl.	\$3.00
3. M. Žolėnko, SATYRINĖS NOVELĖS, 199 psl.	\$2.00
4. Liudas Mikšys, IŠ ISTORIJOS UKANŲ ATEINA LIETUVA, 699 psl.	\$12.00
5. Juozas Kapočinskas, SIAUBINGOS DIENOS, 376 psl.	\$4.00
6. J. Augustaitis, ANTANAS SMETONA IR JO VEIKLA, 154 psl.	\$1.50
7. Prof. V. Biržiška, SENUJŲ LIETUVIŠKŲ KNYGŲ ISTORIJA, du tomai, 207 ir 225 psl.	\$2.00 ir \$3.00
8. Marius Katliškis, SVENTADIENIS UŽ MIESTO, 356 psl.	\$5.00
9. St. Kairys, LIETUVA BUDO, 416 psl.	\$2.00
10. Vl. Mingėla, KUN. ANTANAS MILUKAS, jo gyvenimas ir darbai.	\$6.00
11. Adomas P. Jansas, BOK PALAIMINTASI!	\$3.00
12. Dr. Antanas J. Gussen, DANTYS, 158 psl., minkštasis viršelis \$2.00, kietasis \$4.00.	\$4.00
13. Juozas Švaištas, PETRAS ŠIRVOKAS, 228 psl.	\$2.00
14. Henrikas Radauskas, EILERAŠČIAI, 239 psl.	\$5.00
15. Mikas Petrauskas, EGLĖ ŽALČIŲ KARALIENĖ.	\$5.00
16. C. R. Jurgėla, HISTORY OF THE LITHUANIAN NATION.	\$10.00
17. Petronėlė Orinitė, KA LAUMES LĖMĖ, 236 psl.	\$3.00
18. Kipras Bielinis, TERORO IR VERGIJOS IMPERIJA, 310 psl.	\$1.00
19. Dr. J. B. Končius, VYTAUTAS THE GREAT, 211 psl. angliškai	\$4.00
20. Pranas Alšėnas, MARTYNAS JANKUS, biografija, 294 psl.	\$4.00
21. Stevas Santvaras, AUKOS TAURĖ, lyrika, 152 psl.	\$2.50
22. V. D. Sruogienė, LIETUVOS ISTORIJA, 416 psl.	\$6.00

Šitas knygas galite įsigyti "Naujienu" ofise arba gauti paštu, atsiumę nurodytas sumas čekiu arba money orderu, adresu:

"NAUJIENOS"
1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608

Raginkite savo apylinkę augti - taupykite!

Pas mus taupomi jūsų pinigai atlieka du didelius darbus. Pirmia, jie padeda Jums pasiekti asmeniškus jūsų užsimojimus. Antra, jie padeda sukurti geresnę apylinkės bendruomenę ir parūpina fondus namams įsigyti.

Taupykite dabar. Santaupos, padėtos prieš 10 mėnesio dieną, neša nuosimčius nuo mėnesio pirmos.

5 1/4%

MOKAME VIENERIŲ METŲ \$10,000 AR DIDESNIEMS CERTIFIKOTAMS

4 3/4%

TAUPYMO KNYGELIŲ SĄSKAITOMS

UNIVERSAL SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St. Chicago, Ill. 60608
VIENA STIPRIAUSIŲ BENDROVIŲ, TURINTI DIDELES ATSARGAS
Įsteigta 1923 metais Tel. HA 1-3070

Istaigos pietuose kiemas automobiliams pastatyti

Kurkite geresnę ateitį

Įsijunkite į CHICAGO TAUPYMO BENDROVĖS Taupytojų Praturtėjimo Planą! Pasirinkit Jums tinkamiausią Mėnesinį Taupytojų Praturtėjimo planą iš žemiau nurodytos lentelės, sudarytos pagal dabar taupymo knygelėse mokamus 4%%. Pradėkite taupyti dabar geresnei savo atečiai.

ŠTAI MĖNESINĖ TAUPYMO LENTELĖ:

MĖNESINĖS SĄNTAUPOS	MĖNESINĖ TAUPYTOJŲ PRATURTĖJIMO LENTELĖ				
	2 YRS.	4 YRS.	6 YRS.	8 YRS.	10 YRS.
\$10.00	\$252.13	\$524.08	\$833.30	\$1,167.46	\$1,534.51
20.00	504.26	1,048.16	1,666.59	2,334.91	3,069.02
30.00	756.39	1,572.25	2,499.89	3,502.37	4,603.53
40.00	1,008.53	2,116.33	3,333.18	4,669.82	6,138.04
50.00	1,260.66	2,645.41	4,166.48	5,837.28	7,672.55
60.00	1,512.79	3,174.49	4,999.78	7,004.73	9,207.06
70.00	1,764.92	3,703.58	5,833.07	8,172.19	10,741.57
80.00	2,017.05	4,232.66	6,666.37	9,339.65	12,276.08
90.00	2,269.18	4,761.74	7,499.66	10,507.10	13,810.59
100.00	2,521.32	5,290.82	8,332.96	11,674.56	15,345.09

SAFETY DEPOSIT BOXES

5 1/4%

on \$8,000.00 Certificates

4 3/4%

on Pass Book Accounts

TURTAS SIEKIA VIRŠ \$90,000,000.00

JOHN PAKEL, President

Chicago Savings and Loan Assn.

6245 So. WESTERN AVENUE Tel.: GR 6-7575

HOURS: Mon. 12 P. M. to 8 P. M., Tues. 9 to 4, Thurs. and Fri. 9 to 8, Sat. 9 to 12:30

2 FREE PARKING LOTS

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608. Telephone HA 1-6100

SECOND - CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

Subscription Rates:	
in Chicago \$18.00 per year, \$10.00 per six months, \$5.50 per 3 months. In other USA localities \$16 per year, \$8.50 per six months, \$4.50 per three months; Canada \$18.00 per year; other countries \$21.00 per year.	
trims mėnesiams	\$4.50
vienam mėnesiui	\$1.50
Kanadoje:	
metams	\$18.00
pusei metų	\$10.00
vienam mėnesiui	\$2.00

10 cents per copy, 10¢ per page	
Dienraščio kainos:	
Chicagoje ir priemiestuose	
metams	\$18.00
pusei metų	\$10.00
trims mėnesiams	\$5.50
vienam mėnesiui	\$2.00
Naujienos eina kasdien, išskyrus sekmadienius.	
Leidžia Naujienų Bendrovė, 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. Telef. Haymarket 1-6100.	
Pinigus reikia siųsti pašto Money Orderiu kartu su užsakyku.	

Kitose JAV vietose:
metams \$16.00
pusei metų \$8.50

NAUJIENŲ ofisas atdaras kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryt. iki 5 val. vakaro. Šeštadieniais — iki 12 val.

Sovietų politiką nustato maršalai

Sovietų Sąjungos premjeru yra Aleksiejus Kosyginas, bet iš Maskvos ateinančios žinios sako, kad jau ištiesas metas ne jis nustato sovietų imperijos vidaus ir užsienio politiką. Gerai informuotas kelių dienraščių korespondentas Joseph Alsop iš Washingtono savo laikraščiams praneša, kad sprendžiamoji galia jau perėjusi į sovietų maršalų — Sovietų Sąjungos karo ministerio V. Grečkos ir rytų Europos sovietų karo jėgų vado Jakubovskio rankas.

Nikita Chruščiovas buvo Sovietų Sąjungos premjeras ir kompartijos pirmasis sekretorius. Paskyrus Kosyginą premjero pareigoms, partijos pirmuoju sekretorium buvo paskirtas Leonidas Brežnevas. Valstybėje Brežnevas nenėšė jokios atsakomybės, bet jo galia buvo didesnė negu premjero Kosyginio. Vietomis jie važinėjo abu, bet dažnai sverbesniems klausimams spręsti vykdavo tiksliai kompartijos sekretorius Brežnevas.

Kosyginas buvęs priešingas Čekoslovakijos invazijai. Jis norėjo susitikti su prezidentu Johnsonu ir aptarti visą eilę problemų, kurios sumažintų tarptautinę įtampą. Kol Kosyginas su Brežnevu praeitais metais tarėsi su čekų vadais, maršalas Jakubovskis paruošė Čekoslovakijos invaziją ir užėmė visą kraštą. Kosyginas įsakęs Gromyčui ir Dobryninui paruošti naujai išrinkto prezidento Nixono susitikimą su sovietų vyriausybės nariais, bet sovietų maršalas Grečko praeitą savaitę atskrido į Pragę, įvedė griežtą laikraščių ir radijo cenzūrą ir įsakė pašalinti Aleksandrą Dubčeką iš kompartijos sekretoriaus pareigų. Brežnevas rėmęs sovietų maršalus, bet Alsopas tvirtina, kad paskutiniu metu jau maršalai jam įsakinėja, kas daryti užsienio ir vidaus politikoje.

Čekoslovakijos klausimas vis dėlto gerokai sukrėtė visą sovietų imperijos vadovybę. Maršalas Jakubovskis įsiveržė į Čekoslovakiją, bet taikos klausimo jis neišsprendė. Pasirodė, kad ne visi sovietų kariai pritarė Čekoslovakijos invazijai. Jie supranta, kad ši invazija pasaulio taiką toliau nustūmė. Ne visi sovietų generolai pritaria žiauriai komunistų valdžios vidaus politikai. Yra aukštųjų sovietų karių, kurie reikalauja pilietinių teisių visiems krašto gyventojams. Ypatingai aštrus darosi piliečių teisių ir laisvės klausimas.

Sovietai mala tą patį be galo

Sekdami sovietinę spaudą, liucija, marksizmas — leninizmas, mokslinė pažanga, burkity kėikimā, niekinimā, vis TSKP CK plenumo nutarimus, planus, darbo našumas, medžiagas virš plano, kiaučių šerikes, socialinį lenktyniavimą, "Tegyvuoja per amžius ir klesiti broliška TSRS"; spalio revoliucija, marksizmas — leninizmas, mokslinė pažanga, burkity žuaziya, darbo žmonės arba liaudis, nugalėtojai, didvyriai ir taip kasdien. O sovietinė darbo liaudis pusalkanė ir apiplyšusi, ne visi turi ir tinkamas pastoges.

Imkim, kad ir tą pačią LKP

Savo laiku Stalinas pareiškė, kad Sovietų Sąjungos konstitucija esanti demokratiškiausia, bet Rusijos gyventojų teisės labai siauros. Yra sovietų generolų, kurie drįsta reikalauti konstitucijoje įrašytų teisių ir platesnės demokratijos pačioje Rusijoje.

Jau minėjome, kad Taškente ir Simferopolyje prasiėjo sovietų teismas Stalino be pagrindo baustiems, šalčio ir bado nukamuotiems totoriams. Sovietų gen. Piotr P. Grigorenko gina komunistų skriaudžiamus totorius. "Su Krymo totoriais sovietų valdžia veda genocido politiką" — pareiškė gen. Grigorenko. Nustatyta, kad tremties metu žuvo 46% Krymo totorių. Gen. Grigorenko pataria totoriams ginti savo teises ir reikalauti, kad būtų atlyginta visi padaryti nuostoliai.

Gen. P. Grigorenko priklauso komunistų partijai nuo 21 savo gyvenimo metų. Praeitą karą metu jis vadovavo sovietų armijos pulkui. Karui pasibaigus, gen. Grigorenko dėstė modernią matematiką Frunzės karo mokykloje. Jis buvo du kartus sunkiai sužeistas. Pasirodė, kad panašiai apie sovietų valdžios savvalę galvoja ne vienas gen. Grigorenko.

Praeiūtų metų pabaigoje jo bute Maskvos policija padarė kratą. Nieko įtariamo pas jį nerado, bet policija išnešė visą eilę jo knygų, Čekoslovakijos komunistų vadų pasakytų kalbų rusiškus vertimus, jo paties rašytus biografinius brožuos, kelių sovietų rašytojų protesto laiškus komunistų partijai ir sovietų valdžiai. Gen. Grigorenko pareiškė, kad policija padariusi jo bute provokacinę kratą. Jis paruošė griežtą protesto laišką Sovietų Sąjungos vyriausiam prokurorui R. Rudenko, kuriame išdėsto Maskvos policijos provokaciją, reikalauja suvaldyti panašius policininkus, be pagrindo darančius kratas ir nešančius knygas ir laikraščių iškarpas. Maskvoje esančios užsienio ambasados gavo gen. Grigorenko skundo nuorašą. Šių metų balandžio 12 dienos New York'e einantis "Novoje Ruskoje Slovo" atspausdino visą gen. Grigorenko protestą prieš sovietų policijos provokacijas.

Stalino laikais už šitokį elgesį gen. Grigorenko jau būtų likviduotas. Šiandien šis sovietų generolas dar gyvas, sovietų teisme jis gina Krymo totorius. Kosyginas nedrįsta imtis žingsnių prieš karį, drįsusį ginti savo ir totorių teises. Šio žingsnio turės imtis sovietų maršalai, kurie nurodo, ką sovietų valdžia turi daryti vidaus ir užsienio klausimuose.

Yra pagrindo manyti, kad sovietų maršalai, norėdami išvengti didesnių protestų ir reikalavimų pačioje Rusijoje, griebėsi invazijos į kitus kraštus. Šitokia savo elgsena jie gali kurį laiką apraminti nepatenkintus Rusijos gyventojus, bet pagrindinės problemos invazija jie neišspręs. Pradėjęs spręsti pilietinių teisių ir laisvės klausimus pačioje Rusijoje, ji turės būti išspręsta ir sovietų karo jėgų okupuotose kraštuose.

Los Angeles srityje ūkininkai išnaudoja kiekvieną žemės pėdą. Ruošia dirvą naujoms daržovėms. Los Angeles apylinkių ūkininkai sėja ir sodina tikrai didžiausią pelną nešančias daržoves.

CK, LTSR Aukščiausios tarybos ir ministrų tarybos organą "Tiesą", kurioje tiesos tik lašelis, o pati tiesa apversta aukštyn kojom, išterliota šio straipsnio pirmoje pastraipoje minėtai žodžiais. Prieš akis turiu 1968. XI. 5 "Tiesą". Pats pirmasis straipsnis — "Su spalio vėliava". Pasigyrus šauniais laimėjimais", pagarbinimus G. Beregovojų, TSKP CK plenumo darbą, prieita prie JAV, Izraelio ir kitų "imperialistų" ir kapitalistų kaltinimo. Bet šį straipsnį išsifravus ir parafravusvus šitai reikalauja atrodyti:

Pažiūrėkime, kiek daug pavojingų karo židinių, gresiančių visuotinei taikai, įžiebė tarptautinis sovietinis imperializmas. Jau eilę metų Vietnamo žemėje nenustoją gaudusios patrankos — sovietų imperialistų priversti žmonės karį ir parafrazavusvus šitai reikalauja atrodyti: Pažiūrėkime, kiek daug pavojingų karo židinių, gresiančių visuotinei taikai, įžiebė tarptautinis sovietinis imperializmas. Jau eilę metų Vietnamo žemėje nenustoją gaudusios patrankos — sovietų imperialistų priversti žmonės karį ir parafrazavusvus šitai reikalauja atrodyti: Pažiūrėkime, kiek daug pavojingų karo židinių, gresiančių visuotinei taikai, įžiebė tarptautinis sovietinis imperializmas. Jau eilę metų Vietnamo žemėje nenustoją gaudusios patrankos — sovietų imperialistų priversti žmonės karį ir parafrazavusvus šitai reikalauja atrodyti:

poje dar labiau padidino Sovietų Rusijos imperialistų atakos prieš socialistinę Čekoslovakiją, kuri buvo pradėjusi atpalaiduoti sovietinius varžtus, duoti darbo liaudžiai daugiau laisvių, ieškoti ekonominių ryšių su laisvuoju Vakarų pasauliu. Tuo būdu Čekoslovakijos turtinis sovietų imperialistų išnaudojimas pradėjo slysti iš jų nagų.

Tarybų Sąjunga, negalėdama to pakęsti, vadovaudamasi tariamu proletarinu internacionalizmu, priverstusi prisijungti kitas socialistines šalis, staiga puolė nesipriešinančias broliškas čekų ir slovakų tautas ir jas okupavo. Užtat dabar tenka sovietams aiškintis, kad tai buvo socialistinių šalių pagalba — tai buvo tas galingas skydas, į kurį atsitrenkė Čekoslovakijos savoviliškas laisvėjimas, nenoras savo gerbybes pusvelčiui sovietams atiduoti. Neseniai sudaryta Tarybų Sąjungos — Čekoslovakijos sutartis, pagrįsta savitarpiu supratimu (kaip ir 1939. X. 10 panaši sutartis buvo sudaryta su Lietuva), užtikrino broliškos Čekoslovakijos saugumą, nuo pavojų nukrypli nuo sovietinių imperialistų nubrėžtos linijos.

Tarybiniai žmonės nepritarė tiems Tarybinės vyriausybės žingsniams, bet, sovietinio teroro priversti, turėjo pademonstruoti ir pritari spalio plenumui, kuriame ponas L. Brežnevas padarė pranešimą apie TSKP CK Politinio biuro veiklą užsienio srityje.

TSKP CK plenumo nutarimai apginklavo tarybinius agentus nauja veiklos programa. Pagrindinis lemiamas kovos placardamas kovoje už komunistinamos visuomenės sukūrimą, visuomet buvo ir bus ekonomika. Todėl ir dabar tarybiniai agentai, sutelkę savo dėmesį į neišspręstus uždavinius, ruošiasi pažymėti šimtąsias V. Lenino gimimo metines, stengiasi įvykdyti ir viršyti savo beprotiškus išpareigojimus, spaudžiant darbo žmogų, skelbiamam didžiajam spaliumi.

Tų metų (1968) spalio lietuvių tautai sutampa su labai reikšmingomis datomis. Tai pusė amžiaus, kai Lietuvoje sukurta kvailingų partija, atvedusi liaudį į suskurdintą savkomų visuomenę; tai pusė amžiaus nuo tos kruvinos kovos su žiauriuoju sovietizmu pradžios, dėl Lietuvos laisvės ir nepriklausomybės.

Tai, už ką prieš pusę amžiaus kovojo Lietuvos darbo žmogus, sovietų imperialistai 1940 metais viską sugriovė. Lietuvių svajonės sužlugdytos, Lietuva pavergta. Šiandien Lietuvos darbo žmonės teroro verčiami kruvinu prakaitu krauti "vyresniam broliui" turėti ir nuolankiai jam tarnauti, dar didesniai išnaudojimui ir sadizmui.

J. Talpūnas

BUY U.S. SAVINGS BONDS
WHERE YOU BANK OR WORK

JONAS AUGUSTAITIS

LIETUVOS — LENKIJOS UNIJA

JOS PASEKMĖS IR ATRŪGOS

Praeitais — metmenis ir išpėjimas ateičiai

30

B. K. Balutis buvo Vliko su Lozoraičiu bendradarbiavimo šalininkas, bet Lozoraičiui vadovaujant. Jis bendradarbiavo su Lozoraičių remiančiomis jėgomis, savaime prieš Vliką, kurios su veiksniais bent oficialiai neturėjo nieko bendro.

Dr. J. Saulys Vliko atžvilgiu buvo kiek santūresnis, bet daug neišsiskirdavo iš anų, nebuvo aiškus Vliko rėmėjas.

Šie paminėti atstovai, nors nerėmė Vliko, bet neišėjo viešumon su savo pareiškimais prieš Vliką, neišildė remti Lozoraičių, kaip tą padarė St. Girdvainis, pasiuntinys prie Šv. Sosto, ir dr. St. Bačkis, pasiuntinys patarėjas Paryžiuje. Rezistentų žurnalas "Santarcvė" — 1954 m. gruodžio m. perspausdino Girdvainio — Bačkio pareiškimus iš žurnalo — "Lietuvių Dienos", — 1954 m. spalio m. tuo reikalu Girdvainis, kuris visiškai nebendradarbiavo su Vliku (Vliko pirminio pranešimas Berne, 1946. VII. 21 - 26 pasiuntinių ir Vliko konferencijai) sako: "Jis (Vlikas) yra partiniai susiorganizavusios visuomenės politinė išraiška... Greičiausia, reikia manyti, kad Lietuvos vyriausybė susidarys pavergtos tautos iniciatyva, panaudojant visus jos dispozicijoje esančius politinius faktorius" (ibid.).

O dr. Bačkis sako: "Lietuvos Diplomatinė ir Konsularinė Tarnyba užsienyje yra Lietuvos Valstybės vyriausybės, par excellence, institucijos, reguliariai ir teisėtai įkurtos, sveitimųjų įpažįstamos". Jos uždavinys yra atsakingas už Lietuvos užsienio politiką bei diplomatiją, nes negali būti kelių Lietuvos valsty-

bės diplomatinių ir konsularinių taručių... mūsų užsienio politika diplomatija turi būti vedama Lietuvos vardu mūsų Diplomatinės Tarnybos, Lietuvos Diplomatijos šefo koordinuojamos ir vadovaujamos..." O apie Vliką Bačkis sako: "Šiandien Vlikas tėra tik neoficiali visuomeninė lietuvių politinių partijų organizacija. Svetimieji nėra dar jo pripažinę net oficialia lietuvių organizacija trenty. Gaila, kad taip yra, bet taip yra" (ibid.).

Tad dr. Stasys Bačkis čia labai daug pasakė ir pasisakė. Pirmiausia, nebuvo nei Lietuvoje, nėra nei egzilyje jokios diplomatinės nei konsularinės tarnybos, bet buvo ir yra tik atskiri pasiuntiniai — įgalioti ministrai bei konsulai. Niekad nebuvo ir niekur nėra užsienio politika vedama nei pasiuntinių, nei konsulų. Užsienio politikai vadovauja vyriausybė, sudaryta einant parlamento daugumos (arba vado jėgos) pastatyta vyriausybė. Atstovai bei konsulai yra tik vyriausybės politikos vykdytojai. Diplomacija yra tik technika, būdas, mokėjimas vyriausybės duotus uždavinius tinkamai, gražiai atlikti. Todėl Bačkio pareiškimas parodo jo nesupratimą diplomatų (pasiuntinių) pareigų, bei Vliko nepamatuotą nuvertinimą, pataikaujant "šefui".

Nelengva suprasti dėl ko Bačkis 1951. I. 6-7 Paryžiaus pasitarime dėl Urbšo telegramos vertės, Lozoraičiui nepripažino, kartu su kitais, tų teisių, kokias jis dabar paskelbė spaudoje, viešumai? Nejaugi Bačkis per tą laiką nuo 1951. I. 6-7 iki savo pareiškimo "Lietuvių Dienoms" (1954 m. spalio m.) dėl to, kad jis buvo pakeltas Lozoraičiui įgaliotus ministerius iš patarėjų (nors, tokio pakėlimo niekas nepripažino) būtų taip kardinaliai pakėtes savo nuomonę? Nėra žinių, ar su tokiu pakėlimu žadeikis jam paskyrė ir didesni atlyginimą?

1959 m. Koenigstein — Taunus (Vakarų Vokietijoje) Studijų savaitės metu (rugpjūčio 23 - 30 d.) diskutuojant lietuvių vienybės klausimus (po kun. dr.

Brazio, MJC, paskaitos) buvo pareikšta, kad be kitų vienybės ardymo priežasčių yra viena svarbiausioji, tai net pačių krikščioniškųjų grupių susiskaldymas "diplomatijos" šefo klausimu, — kai vieni jam pripažįsta suverenumo teises tremtyje, pasiremiant beteisiais Kybartų aktais, o kiti tam prieštarauja. Apgailestauta, kad iš tų krikščioniškųjų grupių neatsirado diplomato, kuris būtų pasakęs — gana' remtis fiktyviais dokumentais, nes tai yra nusikalstamas darbas.

Dr. Bačkis čia pat pareiškė protestą prieš tokius diplomatams kaltinimus, pasisakydamas, kad sunki kaltinamą dėl fiktyvių aktų galėtų nustatyti tik teismas, ir priminė, kad Vasario 16 dienos akto pasirašymas buvo atliktas ne visų tų pačių dieną.

Čia tik primintina, kad Bačkis gynė tų beteisųjų Kybartų aktų naudojimą 1959 m. kai Lozoraitis pats nuo jų vartojimo jau buvo atsisakęs.

Nežiūrint Bačkiui Lozoraičio suteikto įgalioto "ministerio" titulo, Bačkis tačiau sutiko būti perkeltas į patarėjų į Vašingtono pasiuntinybę. Čia naujoje vietoje jis turėjo progos pasireikšti. Pirmame pasirodyme lietuvių kolonijoje Bostone, 1960 m. rugsėjo mėn. po savo kalbos tautos šventės proga, baigdamas savo kalbą viešai pabučiavo Lietuvos vėliavą... Jam buvo sukeltos ovacijos. Bet vėl, — vėliau 1967 metais rugpjūčio 13 — 20 d., Lietuvių Fronto bičiulių studijų ir poilsio savaitėje Dainavoje (Manchester, Michigan) dr. Bačkis savo paskaitoje — Lietuvos problema ir Lietuvos diplomatinė tarnyba, be kitko pareiškė "kad mūsų diplomatai turi būti labai atsargūs ir negali kištis į jokius lietuvių politinius ar organizacinius ginčus" (tai kodėl gi gerb. daktaras, kaip matžme, taip aktingai kišosi į lietuvių politinius ginčus? Ar ne per vėlai susiprasta?) Ir apgailestavo dėl diplomatų prieauglio trūkumo, pareiškdamas: "kuris universitetų baigęs ir diplomatinei tarnybai pasirašęs akademikas norėtų dirbti už tą atlyginimą, kurį gauna Lietuvos

diplomatinės tarnybos žmonės?" (Į Laisvę, 1967. Nr. 41 (78))

Atrodytų, ar ne būtų buvę geriau, kad gerb. dr. S. Bačkis, būtų jau seniau pasirinkęs darbą su didesniu atlyginimu, bet ir dabar dar ne vėlu. Lietuviškam reikalui tikrai nebus jokių nuostolių...

Ir dar dabar, šią žalingą "šefo" garbinimo akciją, Bačkis tęsia toliau (Aidai, 1968. IX. Nr. 7) skelbdamas, kad Lozoraitis esąs "de jure aukščiausias legalus pareigūnas", pats žinodamas, kad jo tokiu pristatėsiu fiktyviais aktais, niekas iš sveitimųjų nepripažino. Bet jeigu Bačkis to dar nežinotų, tai jis negali pasilikti pasiuntinybės patarėju nei vienos dienos ilgiau, nes jis tam pasirodo neturįs pasiuntinybės patarėjo (diploma ir juristo) kvalifikacijų. Teisininkas J. Kairys tuos neteisingsus Bačkio tvirtinimus sukritikavo (Naujienos 1969. I. 23), todėl plačiau apie tai čia nekalbama.

Ir vėl... J. Žmuidzinas, konsulas Kanadoje, rašo apie "d. šefo" nuopelnus jojo 70 m. gimtadienio proga (Nepriklausoma Lietuva 1968. X. 9), tačiau pušę savo ilgoko straipsnio paskiria "šefo" tėvui adv. M. Lozoraičiui (jaunam, 37 m. mirusiam Kaune) ir tėvo broliui Juozui L., jų veiklai aprašyti, prisimindamas jų lietuvišką veiklą. Bet jeigu tas, pagal Žmuidziną, prisideda prie "šefo" nuopelnų lietuviškam reikalui, tai gerb. J. Žmuidzinas statuoja dar pridėti, kad kitas "šefo" tėvo brolis Jonas L. buvo "Sietyno" bylos dalyvis ir betarandamas rusų kariuomenėje Tiflise (Kaukaze), einant pranešimu iš Marijampolės, buvo iš kariuomenės pašalintas ir "lišion voiskavogo zvani-ja" (atimtas kariskasis statusas) ir Tifliso gubernatoriaus buvo ištremtas trims metams į Smolenską.

(Bus daugiau)

SKAITYKITE IR PLATINKITE DIENRAŠTĮ "NAUJIENAS"

DR. ANNA BALIŪNAS
AKIŲ, AUSŲ, NOSIŲ
IR GERKLĖS LIGOS
PRITAIKO AKINIUS
2858 W. 63rd STREET
Ofiso telefonai: PROspect 8-3229
Rezid. telefonai: WAIBrook 5-5076
Valandos kasdien nuo 10 iki 12 val.
ryto ir nuo 7 iki 9 val. vak. Treč.
uždaryta. Kitu laiku susitarus.

Rez. tel. 239-4683
DR. K. G. BALUKAS
AKUŠERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6449 So. Pulaski Rd. (Crawford
Medical Building). Tel. LU 5-6446
Prima ligonius pagal susitarimą.
Jei neatsiliepiu, skambinti HU 8-3222
Telefonai: PROspect 8-1717

DR. S. BIEŽIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3148 WEST 63rd STREET
Val.: kas diena po pietų 1-3; vak. 7-8
tiktai antradieniais ir penktadieniais.
Trečiadienį ir sekmadienį ofisas uždarytas.
Rez.: 3241 WEST 66th PLACE
Phone: REpublic 7-7868

DR. PETER BRAZIS
PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
Ofisas: HEmlOCK 4-5849
Rezid.: 388-2233
OFISO VALANDOS:
Pirmadienį, ketvirtadienį, nuo 1-4 ir 7-9
antradienį, penktadienį nuo 1-5, treči.
ir šeštadienį tiktai susitarus.

Ofiso — HE 4-5758.
DR. M. BUDRYS
ALERGIJA
2751 WEST 51st STREET
Valandos: antradieniais, penktadieniais
2-9 v., šeštadieniais 10-1 v. p. p.
Ligoniai priimami pagal susitarimą.

DR. ANTONIUS RUDOKAS
AKUŠERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
2709 W. 51st STREET
Tel. — GR 6-2400
Val. pagal susitarimą: Pirm., ketv.,
1-4, 7-9, antradienį, penktadienį, 10-4, ir
šeštadienį, 10-2 val.

Rez. GI 8-0873
DR. W. M. EISINAS
AKUŠERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei neat-
siliepiu, skambinti MI 3-0001.

DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 WEST 63rd STREET
OFISO VALANDOS:
Kasdien nuo 1-4 popiet ir 6-8 val.
Trečiadienį, penktadienį, uždaryta.
Ofiso telefonai: PORTsmouth 7-6000
Rezid. telefonai: GARden 3-7278

Ofiso telefonai: PR 8-7773; rez.: PR 6-4732
DR. A. MACIŪNAS
CHIRURGAS
2858 W. 63rd STREET
Val.: pirmadienį, ketvirtadienį, 5-8 val. vak.,
antradienį, penktadienį, 1-4 popiet.
Ofiso telefonai: HE 4-1818 arba RE 7-9700
Rezidencijos: PR 6-9801

DR. J. MEŠKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VIDAUS LIGŲ SPEC.
2454 WEST 71st STREET
Priėmimo val.: nuo 9-11 val. ryto ir
nuo 4-8 val. po pietų. Šeštadienį, nuo
9:00-2:00 p. p.
Trečiadieniais uždaryta.

ASSOCIATE OPTOMETRISTS
Lietuviškai kalba
Dr. FRANK PLECKAS, OPT.
3424 W. 63rd St., GR 6-7044
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir
"contact lenses".
Valandos pagal susitarimą.
Uždaryta trečiadieniais.

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PŪSLĖS IR
PROSTATOS CHIRURGIJA
OFISAS 2454 WEST 71st ST.
Val.: antradienį, nuo 2-5 po pietų,
ketvirtadienį, nuo 6-8 vak.
Ofiso telefonai: 776-2880
Rez. telefonai: PR 9-6730

DR. P. STRIMAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika ir chirurgija
Ofisas 2750 West 71st St.
Tel. 925-8296
Valandos 2-8 val. vak. Penktadienį
10-12 ir nuo 2 iki 8 val. vak.
Sekmadieniais ir trečiadieniais
uždaryta.
Rez. tel.: WA 5-3099

DR. VYTAS TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. MOTERŲ LIGOS
Ofisas: 2652 WEST 59th STREET
Tel.: PR 8-1223
OFISO VAL.: pirmadienį, antradienį, trečiadienį,
ir penktadienį, 2-4 ir 6-8 val. vak. Šeštadienį
nė 2-4 val. po pietų ir kitu laiku
pagal susitarimą.

DR. V. P. TUMASONIS
CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Ofiso telefonai: HEmlOCK 4-2123
Rezid. telefonai: GIBson 8-6195
Prima ligonius pagal susitarimą. Dėl
valandos skambinti telefonu HE 4-2123
jei neatsiliepiu, tai telefonai: GI 8-6195

**Sabonijanas Waukegane
laimejo ketvirtą kartą**

Populiarusis Waukegano me-
ras Robert Sabonjian, armenas,
žinomas "Uolos" vardu (The
Rock) ką tik praėjusiose rink-
imuose "į dulkes suplikė" savo
oponentą demokratą Steven
Blumbergą, gaudamas 18,272
balsus prieš Blumbergui atiduo-
tus 4,518 balsus, tai yra santy-
kiu trys prieš vieną.

Iš Waukegano miesto 53 rin-
kiminių apylinkių pilnai pasisa-
kė už Sabonjianą, o tik 6 už
Blumbergą.

Rinkimų daviniams paaiškė-
jus, ketvirtą kartą su tokia bal-
sų dauguma išrinktas meras
triumfališkoje kalboje savo rin-
kėjams ir pasekėjams pasakė,
kad Blumbergas buvo remiamas
"hipių ir jipių iš visų kiemų".
Blumbergą rėmė Illinojaus iš-
dėminkas Adlay Stevensonas III,
jis iššaukė pamokai; girdi, "mes
jam davėme pamoką iš politikos,
dabar aš noriu jam duoti pa-
moką iš ekonomijos".

Netoliese už kokio bloko Blum-
bergas tuo pačiu metu liūdnei
dėkojo savo rėmėjams, kurių
daugumą sudarė juodžiai ir jau-
nieji.

Tel. Ofiso: 847-5800; rez. PR 6-4250

DR. V. VILEIŠIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
756 WEST 35 STREET
(Kampas Halsted ir 35-os gatvių)
Priėmimo valandos: kasdien 1-4 p. p.
ir 6-8 val. vak. Šeštadieniais 1-4 p. p.
Trečiadienį ir sekmadieniais uždaryta.

P. ŠILEIKIS, O. P.
ORTHOPEDES-PROTEZISTAS
Aparatai - Protezai, Med. Ban-
džai. Speciali pagalba kojoms
(Arch Supports) ir t. t.
Val.: 9-4 ir 8-8. Šeštadieniais 9-11.
ORTHOPEDIJOS TECHNIKOS LAB.
2850 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629
Telefonai: PROspect 4-5084

MOVING
Apraustas perkraustymas
iš įvairių atstumų.
ANTANAS VILIMAS
823 W. 34 PLACE
Tel.: FRontier 6-1882

PERKRAUSTYMAI
MOVING
Leidimai — pilna aprausta
ZEMA KAINA
R. ŠERENAS
2047 W. 67th Pl. WAIBrook 5-8063

GRADINSKAS
NAUJA SIUNTA:
ZEMA KAINA
PUKIEMS
FONOGRAFAMS
2512 W. 47 ST. — FR 6-1998
Lietuvi, eik pas lietuvį!

SOPHIE BARCUS
RADIJO ŠEIMOS VALANDOS
Visos programos iš WOPA,
1490 kil. A. M.
Lietuvių kalba: kasdien nuo pirma-
dienio iki penktadienio 10-11
val. ryto. — Šeštadienį ir treči-
adienį nuo 9:30 iki 9:30 val.
ryto.
Vakarų laikas: Pirmadieniais 7 v. v.
Tel.: HEmlOCK 4-2413
7159 So. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, ILL. 60629

**3 easy ways
to get the
Zip Codes
of people
you
write to:**

- 1 When you receive a letter, note the Zip in the return address and add it to your address book.
  - 2 Call your local Post Office or see their National Zip Directory.
  - 3 Local Zips can be found on the Zip Map in the business pages of your phone book.
- Published as a public service in cooperation with The Advertising Council.

Parvyžiu atvažiuo ir pakankamai prisivaikščioję turistai prigulė Tuileries sode, kad galėtų atsikvėpti. Jie pasistatė lietsargius, kad netikėtai jų neužpultų lietūs.

Meras Sabonjian yra toli už Waukegano ribų pagarsėjęs kaip nenuolatidus įstatymų ir tvarkos saugotojas. Ant jo visą laiką dangtį griežtą įvairūs rasis-
taliai, kad griežtais potvarkiais ne-
prileido prie riaušių Waukegane.
Vienas Blumbergo rinkimų kampanijos darbuotojas Bill Klein pasakė: "Sabonjianas mo-
gėjo laikyti dangtį ant juodosios bendruomenės ir baltajai ben-
druomenei tai patinka. Vienin-
telės apylinkės, kur mes gavome balsų daugumą, buvo juodųjų gyvenamose srityse, nors ir ten mums ne tiek sekėsi, kiek tikė-
jomės", o vienas Blumbergo rė-
mėjas negras pasakė, kad juo-
dieji už jį neabsolve, kadangi jo "bijoję".

Sabonjianui administruojant Waukegeną, per 12 metų šis miestas turėjo patenkinamą biudžeto balansą, tai yra apsiėjo be skolų. Jis per savo meravi-
mo laiką į Waukegeną pritraukė daug naujų pramonės įmonių ir
daugiau biznio. Dabar po rin-
kimų jis pažadėjo pirmoje eilėje "griežti tuos, kurie sukčiavo su
balsavimų kortelėmis".
Apie lietuvius meras Sabon-
jianas yra geriausias nuomonės
pareiškėdamas, kad tie žmonės
iš miesto nieko neprašo, o patys
miestui duoda pataisai, biz-
nisais, profesijomis, darbu ir
tvarkingumo pavyzdžiu.

"Senam vilkui" nepasisekė
Harry Kozak, kuris jau yra sulaukęs 89 metų amžiaus, ir yra, kaip sakoma, "senas vilkas" įvairių nusikaltimų srityje, sumanė dar kartą išbandyti savo laimę.

Apsiginklavęs žaisliniu revolveriu, jis išvygiavo į Hege-
wisch Federal taupymo ir skolinimo bendrovę ir drąsiai pa-
reiškė savo atsilankymo tikslą. Tą pareiškimą jis padarė ka-
sininkei Barbarai Skalka. Ma-
tydama atkištą revolverį, ka-
sininkė Skalka sudėjo į jai pa-
duotą maišelį visus pinigus, kiek tik jos dėžutėje buvo. O
tų pinigų buvo \$1,805.

Po to Kozak laimingai pas-
spruko ir laimėtą grobį parsine-
sė namo. Tačiau tais pinigais
jam neilgai teko džiaugtis. Po kelių valandų policija
jau buvo jo bute ir padarė
kratą. Nei vieno cento Kozak
iš tų "laimėtų" pinigų nebuvo
praleidęs.

Paašikėjo, kad Kozak ir pir-
ma "vertėsi" plėšimais. Pas-
kutinį kartą jis buvo paleistas
iš kalejimo (ir tai sąlyginiai)
1957 metais.

**Paauglių Rangers ir
Disciplines gaujų "karas"**

Paauglių Rangers ir Disci-
ples susisaudyme, kuris įvyko
anksti sekmadienio rytą, nu-
kentėjo nieko bendro su tomis
gaujomis neturį asmenys. Bu-
vo nušautas namų prižiūrėto-
jas Jack Sibley, 57 metų am-
žiaus, ir sužeisti Victor Con-
ner ir Anne Harris.

Susisaudymas įvyko prie Ca-
meron ūžeigos, kur yra šokių
salė (7757 Greenwood Ave.).

Belipdamas per
tvorą persišovė
Albany Park policininkas

Sobezyk pasiryžo sulaukyti du
vyrus, kurių elgesys buvo įtar-
linas. Jis liepė jiems sustoti,
o kai tie pradėjo bėgti, tai jis
bandė juos pasivyti. Norėda-
mas užbėgti jiems už akių, jis
bandė perlipsti per tvorą, neti-
kėtai iššovė jo paties revolve-
ris ir jį sužeidė.
Sobezyk buvo nugabentas į
Belmont ligoninę, kur apžiūrė-
jus jo žaizdą pasirodė, jog ji
nėra pavojinga.

**Šiandien mokytojų
demonstracija**

Šiandien Chicago mokyto-
jai demonstratyviai praeis pro
švietimo tarybos būstinę (221

N. (LaSalle), miesto rutužė ir
Illinois Valstijos trobesį.
Tose eitynėse dalyvausią
apie 3,000 mokytojų. Tos de-
monstracijos tikslas — pabrėž-
ti reikalavimą, kad Chicago
mokykloms būtų paskirta dau-
giau pinigų.
Demonstracija prasidės 4
val. po pietų nuo Wacker ir
Clark gatvių.

**Susirinkimų ir parengimų
PRANEŠIMAI**

— Chicago Lietuvos Suvalkiečių
Draugijos eilinis susirinkimas įvyks
trečiadienį, balandžio 23 dieną Holly-
wood Inn svetainėje, 2417 W. 43rd St.
Nariai prašomi atsilankyti, nes yra
svarbių reikalų aptarti.
Eugene Strungis, nut. rašt.

A. A.

ANNA M. SHUKES

Mirė 1969 m. balandžio mėn. 20 d., 6:10 val. vak., sulaukusi senatvės. Gimusi Denver, Colorado.

Paliko našludė: vyras John, sesuo Helen Sprage su vyru Anthony, brovaičiai: John Gailiun, Bonita Pleko su vyru James, teta Zuzana Morozaitienė ir kiti giminės, draugai ir pažįstami.

Kūnas pašarvotas P. J. Ridiko koplyčioje, 3354 So. Halsted St.

Trečiadienį, balandžio 23 dieną 9:30 val. ryto bus lydima iš koplyčios į Sv. Jurgio parapijos bažnyčia, o po gedulingų pamaldų bus laidojama Lietuvių Sv. Kazimiero kapinėse.

Visi a. a. Annos M. Shukes giminės, draugai ir pažįstami nuosirdžiai kviečiami dalyvauti laidojime ir suteikti jam paskutinį patar-
navimą ir atsiveikimą.

Našludė lieka:
Vyras, sesuo ir kiti giminės.

Laidotuvių Direktorius P. J. Ridikas. Tel. YA 7-1911.

A. A.

JONAS STANCIKAS
Gyv. Brighton Parke

Mirė 1969 m. balandžio mėn. 21 d., 1:25 val. ryto, sulaukęs 55 metų amžiaus. Gimęs Minersville, N. Y.

Paliko našludė: žmona Elena, gim. Zabelavičius, 2 dukterys: Bi-
rutė ir Danutė. Lietuvoje liko 2 seserys: Veronika ir Birutė.

Kūnas pašarvotas Eudeikio koplyčioje, 4330 So. California Ave.

Trečiadienį, balandžio 23 dieną 10 val. ryto bus lydimas iš koplyčios į Lietuvių Tautines kapines.

Visi a. a. Jono Stancko giminės, draugai ir pažįstami nuosirdžiai kviečiami dalyvauti laidojime ir suteikti jam paskutinį patar-
navimą ir atsiveikimą.

Našludė lieka:
Žmona, dukterys ir seserys.

Laidotuvių Direktorius Eudeikis. Tel. LA 0-440.

A. + A.

ANTOINETTE NAUSEDA
Gimusi Runovičiūtė
Gyv. 3747 West 114 Street

Mirė 1969 m. balandžio mėn. 19 d., 8 val. vak., sulaukusi senatvės. Gimusi Lietuvoje, Seduvos parapijoje. Amerikoje išgyveno 70 metų.

Paliko našludė: 2 dukterys — Felice Gilmore, žentas John ir Ber-
nice Shagdas, sūnus Edward, 4 anūčiai: Constance Jezierny su vyru
Thomas, Gloria Gilmore, Loretta Rayman su vyru Andrew, Joseph
Shagg, ir 10 proanūčių ir kiti giminės, draugai ir pažįstami.

Vėlonė buvo garbės pirmininkė sv. Kazimiero seselių rėmėjų.
Buvo narė ir organizatorė Lietuvių Moterų klubo.

Priklausė L. R. K. Susivienijimo 15 kuopai, R. K. Moterų susi-
vienijimo 1 kuopai.

Kūnas pašarvotas Mažeika - Evans koplyčioje, 6845 So. Western
Avenue.

Trečiadienį, balandžio 23 dieną 10 val. ryto bus lydimas iš koplyčios į Sv. P. Marijos Gimimo parapijos bažnyčia, o po gedulingų
pamaldų bus laidojama Lietuvių Sv. Kazimiero kapinėse.

Visi a. a. Antoinette Nausėdos giminės, draugai ir pažįstami nuosirdžiai kviečiami dalyvauti laidojime ir suteikti jam paskutinį patar-
navimą ir atsiveikimą.

Našludė lieka:
Dukterys, sūnus, anūčiai ir proanūčiai.

Laidotuvių Direktorius Mažeika - Evans. Tel. RE 7-8800.

**Please!
Only you can
PREVENT
FOREST
FIRES!**

REMKITE TUOS BIZNIERIUS,
KURIE GARSINASI
"NAUJIENOSE"

GELININKAS
(PUTRAMENTAS)
Linksmumo arba liūdesio valandoje
gražiausios gėlės ir vainikai, ant-
kapių papuošimai ir sezoninės
kapams gėlės.
ROY R. PETRO (PUTRAMENTAS)
5525 So. Harlem Ave. — 586-1220

GUŽAUSKŲ
BEVERLY HILLS GELINYČIA
GĖLĖS VISOMS PROGOMS
2443 WEST 63rd STREET
Telefonai: PR 8-0833 ir PR 8-0834

PETKUS
TĖVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME
2533 W. 71st Street
Telef.: GROvehill 6-2345-6

1410 So. 50th Ave., Cicero
Telef.: TOWNhall 3-2108-9

TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
AIKŠTĖ TUTOMOBILIAMS PASTATYTI

Laidotuvių Direktoriai
MAŽEIKA & EVANS
6845 SO. WESTERN AVE.
TRYS MODERNIŠKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

MAŽNOMAS VIETA
REpublic 7-9600 REpublic 7-8601

EUDEIKIS
SENIAUSIA IR DIDZIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA

Laidotuvių direktoriai:
DOVYDAS P. GAIDAS GERALDAS F. DAIMID

4605-07 So. HERMITAGE AVENUE
Tel.: YArds 7-1741 - 1742

4330-34 So. CALIFORNIA AVENUE
Telefonas: LAfayette 3-0440

MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

NARIAI:
Chicago
Lietuvių
Laidotuvių
Direktorių
Associacijų

AMBULANCE
PATARNAVI-
MAS DIENA
IR NAKTĮ
★
TURIME
KOPLYČIAS
VISOSE MIESTO
DALYSE

PETRAS BIELIŪNAS
4348 So. CALIFORNIA AVE. Phone: LAfayette 3-3572

BUTKUS - VASAITIS
1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: OLYmpic 2-1003

LACKAWICZ IR SŪNŪS
2424 WEST 69th STREET REpublic 7-1213
2314 WEST 23rd PLACE VIRginia 7-6672

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 So. LITUANICA AVENUE. Phone: YArds 7-3401

LAWN FUNERAL HOME
Sigmund J. Sutkus
7909 STATE RD. OAK LAWN, ILL. Phone: 636-2320

P. J. RIDIKAS
3354 So. HALSTED STREET Phone: YArds 7-1911

GEORGE F. RUDMIN
3319 So. LITUANICA AVE. Tel.: YArds 7-1138-1139

Arch. A. J. Kerelio idomi paskaita

Lietuvių prekybos rūmų susirinkimas įvyko balandžio 9 d. Dariaus - Girėno salėje. Jį atidarė pirm. Kazimieras Oksas trumpu žodžiu, pranešdamas, kad į organizaciją vėl įstojo pora narių, o vienas, — išdin. A. Valonis, buvo miesto išrinktas Senior Citizen ir bus pagerbtas gegužės 17 d. — 31 d. su kitų tautybių žmonėmis, pagal priimtą tradiciją.

Sekr. Br. Gramontas pranešė, kad stipendijų gavima reikalui yra paduota valdybai 21 prašymai. Jie greitai bus svarstomi, o pačios stipendijos (scholarship) bus paskelbtos ir įteiktos metinio banketo metu Accacia Country Club Route 66 and Wolf Road, La Grange, Ill. Stipendijas gaus penki studentai.

Accacia Country Club patalpose, kurios talpina 500 svečių, gegužės 18 d. įvyksta metinis lietuvių prekybos rūmų banketas. Prie tos vietos galima privažiuoti Stevenson Expressway keliu. Vieta įdomi, graži ir patraukli savo golfo kursų pamokomis.

Direkt. J. Evans kalbėjo apie nario mokesčius, o Metropolitan banko viceprezid. A. Balašunas plačiau nušvietė Direkt.

Antano Valonio 50 metų tarnybą Metropolitan banke ir jo viešą miesto pagerbimą, suteikiant garbės piliečio vardą, primenant jo darbus ir išskabinant jo paveikslą City Hall salėje.

Paskui įsiai pristatė inž. arch. Albertą Kerelį, kaip šio vakaro paskaitininką apie Chicago architektus ir jų atliktus darbus šimtmečio laikotarpyje. Kaip žinome, dabar arch. A. Kerelis yra pirm. lietuvių architektų sąjungos Chicagoje, o bendrąją inžinierių sąjungą JAV ir kitur sudaro apie 300 narių. Ji vadina — Allias ir leidžia žurnalą "Technikos žodis", 1000 egz. tiražu. Prelegentas kalbėjo ir parodė slaidžius žymesnius pastatus Chicagoje, kurie buvo suplanuoti amerikiečių architektų, pamindamas jų pavardes, labai plačiai ir įdomiai juos įvertindamas. Pažymėjo ir lietuvius toje srityje dirbusius, o pirmoje vietoje — arch. Matą Zalodą, kurio projekto dėka dauguma lietuviškų pastatų yra Chicagoje pastatyta.

Paskaita buvo įdomi ir vertinga.

Apie šimtą svečių vaišino ūkio vedovas P. Vilkelis ir šeim. O. Literskienė.

A. Gintneris

Antano Škėmos spektaklis - akademija

Š. m. gegužės mėn. 10 d., šeštadienį, 8 val. vak., Detroito Lietuvių Namuose, 3009 Tillman.

Akademija

"Mano giesmė" iš "Čeestos" — išpildo Danutė Jankienė. Autorius ir jo kūryba — kalba Jonas Kiznis.

Spektaklis

"Dailininko Antano Garšvos atsiminimai" iš "Baltosios Drobulės" — išpildo Vytautas Ogilvis.

"Šventoji Inga" vieno veiksmo drama — režisuoja Justas Pusedešis, vaidina: Inga — Nijolė Šlapelytė, Skaidra — Rimas Korsakas, Vyras, kuris ilgai tyli — Marjona Sajauskas.

Pasakotojas — Justas Pusedešis.

"Žilvinė" iš "Čeestos" — išpildo Danutė Jankienė. "Žilvilės" dramatinės legendos trečias — paveikslas — režisuoja Dalia Juknevičiūtė, vaidina: Žilvilė — Birutė Marčiukaitytė, Karjotas — Karolis Balyš, Svajūnas — Vytautas Ogilvis, Ašautas — Algirdas Pesys, Gluosnis — Vincas Žebertavičius.

Režisierių padėjėja Danutė Jankienė, scenos apipavidalin-

mas Vytauto Ogilvio, garsų efektai ir apšvietimas Algio Plečkaičio.

Rengia: Akademijos Komitetas

Sveikiname Gulbiniene

Šiandien, bal. 22 d., čekiečiams plačiai žinoma artistė ir visuomenės veikėja Juzė Gulbinienė mini savo gimtadienį. Gulbinienė išgarsėjo ir čekiečiai ją pamilo, kai ji šio šimtmečio pradžioje atvykusi į Ameriką, įsitraukė į tuo metu veikusį Lietuvos Dramatinį ratelį. Ten ji vaidino, dainavo ir eilėraščius sakė. Vėliau ji yra vaidinusi Vaičkaus, Pilkos ir Vanagaičio grupėse. Ji dar ir šandien, prisiminusi aunuos senus laikus, kartas nuo karto pasako patriotinį eilėraščių viename, kitame parengime. Ji yra vaidinusi ir dirbusi visuose didesniuose Naujienų vakaruose ir parengimuose.

Gulbinienė yra Chicago Lietuvos Tarybos narė. Ji buvo paskirta į Amerikos Lietuvių Tarybą, bet sveikata neleido jai įsitraukti į Alto centro pareigas.

Linkime Juzei Gulbinienei geros sveikatos ir įprasto darbštumo. *Kaimynai*

IŠ CHICAGO IR APYLINKIŲ

Turės sėdėti kalėjime iki teismo

Teisėjas Saul A. Epton patvirtė, kad trys paaugliai (Michael Glanton, Leon Johnson ir Larry Washington) būtų laikomi kalėjime iki gegužės 14 d., kada prasidės jų bylos svarstymas. Iki to laiko jis atsisakė juos paleisti, nors buvo dėdamos pastangos juos išlaisvinti, padedant didelius užstatus.

Jaunuoliai yra kaltinami nužudymu 15 metų John Wilso ir 17 metų Clifford Reynolds. Spėjama, kad tie jaunuoliai buvo nužudyti kaip priešingos jaunuolių gaujos nariai. Tiek kaltinamieji jaunuoliai, tiek jų aukos gyvena Roosevelt gatvės ir Pulaski apylinkėje.

Kaltina maisto paruošimo bendroves

Ralph Nader prieš kelis metus labai išgarsėjo, kai nurodė visą eilę automobilių trūkumų, dėl kurių įvyksta daug nelaimių. Iš pradžių buvo bandoma tai nuginčyti. Girdi, tai yra tik piktas prasimanymas. Tačiau netrukus Naderio kaltiniai pasitvirtino. Keliose universitetuose buvo daromi eksperimentai, iš kurių paaiškėjo, jog iš tiesų automobiliai turi nemažai ydų, kurios prisideda prie nelaimių padidinimo.

Rezultatas viso to buvo tas, kad įsimašė valdžia ir priverstė automobilių gamintojus pašalinti kai kuriuos trūkumus.

Dabar Nader iškėlė naujų dalykų: laikraščių redaktorių suvažiavime jis pažymėjo labai būdingą faktą: būtent, kad Amerikos gyventojai amžiaus vidurkis 1966 m. kiek sumažėjo. Tas amžiaus vidurkis 1962 m. buvo padidėjęs maždaug pusmečiu.

Kodėl taip atsitiko? Nader kaltina maisto pramonę, kuri paleidžia į rinką

HELP WANTED — FEMALE Reikia Darbininkių

CLERK - TYPIST
For Home Office Of Large Southside Corporation
Numerical Aptitude And Good Typing A Must
Hours: 8:30 A.M. To 5:00 P.M.
Good Salary & Fringe Benefits
Call 842-2100
Ext. 449

TYPIST — STATISTICAL
Permanent position with growing CPA firm. Must have ability to take charge of typing department. Position immediately available. Top salary and fringe benefits.
Call 782-1727

BILLER - TYPIST
Must be fast, accurate and experienced on IBM electric typewriter. Top salary. Many company benefits including hospitalization. Age 30 to 40 years.
WE 9-3393

CLERK - TYPIST
Loop brokerage office. Must have experience. Typing 60 words per minute. Dictaphone experience helpful, but not necessary. Salary based on qualification. Start immediately.
Mr. McCracken.
Tel. 263-7520

GIRL FRIDAY
Exp. opportunity for bright girl with good typing skills and some figure aptitude. Will train for lite dictaphone work. New building near Water Tower.
337-1991 after 9:30 A. M.

TYPIST
FULL OR PART TIME
For small pleasant accounting office in new building. Good typing skills required, however position is diversified. Will train. No shorthand.
SALARY OPEN
HOURS FLEXIBLE
Convenient nr. N. Side loc.
Call SU 7-3111

RECEPTIONIST — TYPIST
For well established Real Estate firm in Fountain Square area. Experienced in real estate management preferred, but not necessary. Salary open.
WALLACE & ORTH, INC.
GR 5-2700 — PA 4-5600

REIKALINGA VIDUTINIO AMŽIAUS PORA
Senelių namams, Lake Villoy gyventi. Virimas ir namų ruoša. Geras atlyginimas, kalbėti kiek angliskai. Dėl informacijų skambinti
DI 8-3764

REIKALINGAS BĀRO PATARNAUTOJAS
Nereikia mairyti gėrimų. Turi kalbėti angliskai. Turi atvykti asmeniškai.
Darbas dienomis.
Pradinė alga \$100.
CIMINO LIQUORS
1654 WEST 47 STREET

METAL POLISHERS
Experienced. Positions now available. 3 years experience necessary.
APPLY IN PERSON
ELKWOOD PLATING, INC.
1657 No. ELSTON

Juoda pantera saugos Crane Junior kolegiją

Pranešama, kad Crane College nusamdė šios mokyklos saugumo sargu "Juodosios Panteros" partijos vadą Rufus Walls, 28, kurs yra tos partijos Illinoisaus informacijos "viceministeris" ir buvo teis-mo nubaustas už CTA autobuso šoferio sumušimą.
Dr. Charles Hurst, pirmasis negras ką tik inauguruos tos kolegijos prezidentu, atsisakė dėl to paskyrimo ką pasakyti.
Wells dar 1967 m. gegužės mėnesį buvo nubaustas \$200 už užpuolimą CTA šoferio Madison ir Western gatvių kampe, be to buvo suimtas už šaunamų ginklų ir peilių turėjimą.

Naujas laikraštis
Pranešta, kad nuo šio balandžio 28 dienos Chicago American sustos ejęs, o jo vietoje pradės eiti naujas vakarinis laikraštis vardu Chicago

HELP WANTED — MALE Darbininku Reikia

GENERAL FACTORY RHEEM'S THEME IS
★ Opportunity
★ Stability
★ Security

Join one of America's fastest growing manufacturers. Excellent starting salary of \$2.69 per hour, automatic increases to \$2.72 after 30 days, \$2.77 after 60 days. \$2.82 after 90 days.

BENEFITS INCLUDE:
• Paid vacations plus \$30 bonus for each weeks vacation
• 9 paid holidays
• Paid jury duty & funeral leave
• Paid pension plan
• Free insurance program including major medical
• Cafeteria on premises.

COME SEE FOR YOURSELF!
Our employment Office is open Monday thru Friday from 9 A.M. to noon & 2 to 4 P.M.

RHEEM MANUFACTURING CO.
7600 So. Kedzie
An Equal Opportunity Employer

FORGE SHOP!!
INSPECTOR - WELD SHOP

INSPECTOR - HOT & COLD UPSETTERMAN — 3-4 & 5 DIE MAKER · CUT-OFF SHEAR MAN PUNCH PRESS OPERATORS (Must set-up and operate) DRILL PRESS OPERATORS (Must set-up and operate)

Interviewing hours: 8:30 A. M. to 4 P. M. daily
COMMERCIAL STAMPING AND FORGING CO.
5757 W. 65th ST.
An equal opportunity employer

MACHINISTS
Company expansion has created openings in our machine shop for experienced mechanics to construct and repair specialized machinery. Must be able to interpret blueprints and be capable of doing set-up work. Pleasant work conditions, company benefits plus overtime.
Apply in person or call ELECTRI-FLEX CO.
222 W. Central Ave. Roselle 529-2920

REIKALINGAS BĀRO PATARNAUTOJAS
Nereikia mairyti gėrimų. Turi kalbėti angliskai. Turi atvykti asmeniškai.
Darbas dienomis.
Pradinė alga \$100.
CIMINO LIQUORS
1654 WEST 47 STREET

METAL POLISHERS
Experienced. Positions now available. 3 years experience necessary.
APPLY IN PERSON
ELKWOOD PLATING, INC.
1657 No. ELSTON

REIKALINGAS BĀRO PATARNAUTOJAS
Nereikia mairyti gėrimų. Turi kalbėti angliskai. Turi atvykti asmeniškai.
Darbas dienomis.
Pradinė alga \$100.
CIMINO LIQUORS
1654 WEST 47 STREET

METAL POLISHERS
Experienced. Positions now available. 3 years experience necessary.
APPLY IN PERSON
ELKWOOD PLATING, INC.
1657 No. ELSTON

Today, skiriamas labiausiai pasiturintiems jauniems suaugusiems čekiečiams. Leidėjas Lloyd Wendt.

Chicago American laikraštį iš Haersto organizacijos 1956 metais nupirko Chicago Tribune kompanija, kuri be šių laikraščių dar leidžia New York Daily News ir 4 laikraščius Floridoje.

TRUMPAI

— Amerikos Lietuvių Taryba dar prieš Lietuvos Kongresą Detroito organizuoja sritines konferencijas laisvinimo darbu aptarti, suintensyvinti, stipriau susiorganizuoti. Tokios konferencijos numatyta praversti Pittsburg, Los Angeles, New Yorke ir Bostone. Konferencijose bus aptariamas ir ALTOS skyrių visose lietuvių kolonijose steigimo klausimas.

REAL ESTATE

REAL ESTATE FOR SALE Namai, Zemė — Pardavimui | REAL ESTATE FOR SALE Namai, Zemė — Pardavimui

PASKOLOS, PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS IR ZEMAIS NUOSIMCIAIS MENESINIAIS ISSIMOKĖJIMAIS DEL VISU INFORMACIJU, KREIPKITES I
MUTUAL FEDERAL SAVINGS
PETRAS KAZANAUSKAS, prezidentas
2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Virginia 7-7747

PLATUS PASIRINKIMAS NAMŲ PIRKIMUI BUTU NUOMAVIMUI — NOTARIATAS — VERTIMAL DRAUDIMO AGENTŪRA PATARNAUJA VISAIŠ DRAUDIMO REIKALAIŠ
J. BACEVIČIUS — BELL REALTY
INCOME TAX SERVICE
6455 So. Kedzie Ave. — PProspect 8-2233

• NAMŲ IR BIZNIJŲ PIRKIMAS - PARDAVIMAS • NOTARIATAS
• PATVIRTINTI VERTIMAI • IMIGRACIJOS POPIERIAI
• PAJAMŲ MOKESČIAI — INCOME TAX.
LEONAS REAL ESTATE
2735 WEST 71st STREET TEL. 925-6015

SKUBIAI PARDUODAMAS Marquette Parko apylinkė 10 metų senumo 2 aukštų, 2 butai po 4½ kamb., namas. Įrengtas rūsys, 2 atskiros šildymo sistemos. 2 mašinų garažas.

J. BACEVIČIUS - BELL REALTY
6455 So. KEDZIE AVENUE TEL. PR 8-2233

PERKAME, PARDUODAME, MAINOME įvairaus dydžio namus visur. Parūpiname paskola, visokeriopą apdraudą, veikia notariatas.

NORVILA
REAL ESTATE AND BUILDERS
2658 WEST 59th STREET
PProspect 8-5454

HOME INSURANCE
Call: Frank Zapalis
3208½ W. 95th St. GA 4-8654
State Farm, Fire and Casualty Company

LEO'S SINCLAIR SERVICE
Leonas Franckus, Sav.
Stabdžiai, sankabos, transmisijos — (Standartinės ir Automatinės) ir motorų remontas. — Towing.
5759 So. WESTERN AVE.
Tel.: PR 8-9533

TERRA
Brangenybės, Laikrodžiai, Dovanos visoms progoms
3237 WEST 63rd ST., CHICAGO
Telef. 434-4660

K. ERINGIS
CALIFORNIA SUPER SERVICE
Taisomi auto motorai, stabdžiai, tune-ups ir t. t.
4824 So. CALIFORNIA AVE.
CHICAGO, ILL. TEL. VI 7-9327

A. & L. INSURANCE & REALTY A. LAURAITIS
INCOME TAX
4645 So. ASHLAND AVE.
LA 3-8775
(Currency Exchange Įstaigo)
Pigūs automobilių draudimai.

APDRAUDŲ AGENTŪRA:
namų, automobilių gynybės, sveikatos ir biznio. Patogios išsimokėjimo sąlygos.
J. BACEVIČIUS
6455 So. Kedzie Ave. PR 8-2233

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
IR KITUS KRAŠTUS
P. NEDZINSKAS, 4065 Archer, Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5980

APDRAUDŲ AGENTŪRA:
namų, automobilių gynybės, sveikatos ir biznio. Patogios išsimokėjimo sąlygos.
J. BACEVIČIUS
6455 So. Kedzie Ave. PR 8-2233

A. TVERAS
LAIKRODŽIAI IR BRANGENYBĖS
Pardavimas ir Taisymas
2646 WEST 69th STREET
Tel.: RRepublic 7-1941

"NAUJIENOS" KIEKVIENO DARBO ŽMOGAUS DRAUGAS IR BIČIULIS

BUILDERS AND CONTRACTORS
Namų Statyba ir Remontas
HEATING CONTRACTOR
Irengiu naujus ir perstatau senus visų rūšių namo apšildymo pečius ir air-conditioning į naujus ir senus namus. Irengiu vandens boilerius ir stogų rinas (gutters). Darbas atliekamas greit, sąžiningai ir garantuotai. Apskaičiuojami nemokamai. Turiu leidimus dirbti mieste ir užmiesčiuose.
Domas Žukauskas
HEATING & SHEET METAL
4444 So. Western Ave., CHICAGO, ILL. 60609
Tel.: VI 7-3447

A. ABALL ROOFING
Įkurta prieš 50 metų
VISOKIUS STOGUS, rinas ir nutekamuosius vamzdžius sutaisome arba naujus idedame.
KAMINUS IŠVALOME ir pataisome. Nudžomame namus iš lauko ir atliekame "tuckpointing" darbus. Esame apdrausti, visas darbas garantuotas.
Skambinkit
LA 1-6047 arba RO 2-8778
Išrašymas vežni. kreipkitės bet kada.
BIZNINIAI, KURIE GARSINASI "NAUJIENOSE" — TURIGERIAUSIA PASISEKIMA BIZNYJE

PADEDA IŠVENGTI 3 DIDŽIAUSIAS DIRBTINIŲ DANTŲ PROBLEMAS IR RŪPESČIUS

Truputis pabarstyti FASTEETH milteinus dantis stipriau laikyti dirbtinius dantis savo vietoje; 2. Laiko juos daug patogiau; 3. Leidžia jums kramtyti nesukeliant jokio nepatogumo, 35% stipriau. Gerai tinkančios plokštelės yra būtinos sveikatai. Lankykite reguliariai savo dantų gydytoją. Išsijokite FASTEETH bet kurioje vaistinėje.

DAŽYMAS

Pigiajai dažau kambarius, valau kilimus ir baldus
z. RUDIS Tel. CL 4-1050

AMERICAN TRAVEL SERVICE

WALTER RASK, prezidentas
9727 So. WESTERN AVE., Chicago, Ill. 60643. Tel. 238-9787

Pardavinėjame lėktuvų, laivų, traukinių bilietus ir paruošime kelionių dokumentus į visus pasaulio kraštus. Pildome aplikacijas tiems, kurie atst. nanciais metais norėtų porą mėnesių praleisti Lietuvoje pas gimines.

Help Keep Our Economy Strong
BUY U. S. SAVINGS BONDS

Apdraustas perkraustymas
Pigus ir sąžiningas patarnavimas. Naujausi kraustymo įrankiai. Ilgų metų patyrimas.
JUOZAS NAUJOKAITIS
2022 W. 69 ST. CHICAGO, ILL. 60636. Tel. WA 5-9209

HIGH RATES
4.75% Per annum on regular Savings
5.25% Per annum on investment bonus
Savings Insured to \$15,000.00
BRIGHTON SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
4071 Archer Ave., Chicago, Illinois 60632

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
Licenzijuota lietuvių įmonė, registruota U. S. Department of Justice
COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.
MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE
2608 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629. — Tel. WA 5-2787
2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629. — Tel. WA 5-2737
3333 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. — Tel. 254-3320
DIDELIS PASIRINKIMAS medžiagų ir visu kitų Lietuvoje pagaidujamų prekių labai prieinamomis, žemesnėmis negu kitur kainomis.
KREIPKITES į mūsų vieninge Chicago lietuvių įstaigo, turinčiame SAVO VARDU siusti siuntinius tiesiai iš Chicago į Lietuvą.
Vedėjai: E. ir V. ŽUKAUSKAI